

Bestuursrapportage 2025

Inhoudsopgave

BESTUURSRAPPORTAGE 2025.....	1
INHOUDSOPGAVE	2
SAMENVATTING.....	3
Bestuurlijke samenvatting	3
Financiële samenvatting	4
LEESWIJZER	6
PROGRAMMA 1 BOUWEN VOOR DE SAMENLEVING	7
Beleidsindicatoren	14
Financiën.....	14
Ontwikkelingen, risico's en successen.....	14
PROGRAMMA 2 DUURZAAMHEID	15
Beleidsindicatoren	17
Financiën.....	17
Ontwikkelingen, risico's en successen.....	18
PROGRAMMA 3 SAMEN	21
Beleidsindicatoren	31
Financiën.....	31
Ontwikkelingen, risico's en successen.....	33
PROGRAMMA 4 EIGENHEID DORPEN EN WIJKEN	35
Financiën.....	35
PROGRAMMA 5 FUNDERING VOOR DE TOEKOMST	36
Beleidsindicatoren	38
Financiën.....	38
Ontwikkelingen, risico's en successen.....	39
PROGRAMMA 6 FINANCIËN EN DEKKINGSMIDDELEN	41
Beleidsindicatoren	41
Financiën.....	41
BIJLAGEN	43
Circulaires gemeentefonds	43
Recapitulatie.....	44
Verloop algemene reserve	45
Investeringskredieten	46
Overlopende budgetten	48
Afkorting.....	50

Samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Op koers, maar met uitdagingen

Eind 2024 heeft u als gemeenteraad de programmabegroting 2025 vastgesteld: de opdracht waarmee het college en de ambtelijke organisatie uitvoerend mee aan de slag zijn gegaan. In deze bestuursrapportage geven we inzicht in de voortgang van deze uitvoering, en daarmee de mogelijkheid om indien gewenst bij te sturen. De uitvoering van de begroting 2025 ligt op koers. De verwachting is dan ook dat veel van de geplande activiteiten gerealiseerd gaan worden. Daarmee wordt een goede bijdrage geleverd aan de doelstellingen. Voor onze inwoners levert dit zichtbaar effect op: de woningbouw gaat volgens schema door en de Binnenstad van Coevorden transformeert tot een zeer aantrekkelijke verblijfplaats. Maar ook een kleinere ontwikkeling als het reserveren van een sporthal is eenvoudiger gemaakt. In de toekomst mogen onze inwoners en ondernemers door een financiële reservering van het Rijk uit gaan zien naar de Nedersaksenlijn, waardoor de bereikbaarheid van de gemeente Coevorden enorm zal verbeteren. Ook achter de schermen zijn resultaten geboekt, hierbij springen vooral de opstart van het onderzoek integraal werken binnen het sociaal domein en de verbeterde monitoring vergunningen handhaving en toezicht in het oog.

De veranderende samenleving

Het is verleidelijk om in deze bestuursrapportage vooral stil te staan bij de successen en de zaken die goed gaan, maar dat doet geen recht aan de bewogen zomerperiode waarbij we als Coevorden op een hele andere manier in het nieuws zijn gekomen. We merken dat onze samenleving de laatste jaren verandert. Discussies worden feller, meningen komen sneller tegenover elkaar te staan en het vertrouwen in elkaar en in de overheid staat onder druk. Deze verharding en polarisatie raken ons allemaal – inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties én de gemeente. Voor ons als gemeente betekent dit dat het ingewikkelder wordt om goed te luisteren naar alle stemmen in onze samenleving. Waar we met elkaar zoeken naar oplossingen en plannen voor de toekomst, merken we dat de verschillen sterker naar voren komen. Het vraagt om een andere kijk op participatie. Het vraagt meer tijd, meer zorgvuldigheid en vaak ook nieuwe manieren van samenwerken om echt iedereen te horen. Hier hebben we ook als organisatie nog in te leren en te groeien. Toch willen en blijven we ons inzetten voor een open gesprek. We geloven dat plannen beter worden als ze samen met inwoners tot stand komen. Maar we moeten ook eerlijk zijn: in een samenleving die polariseert, is dit ingewikkelder. Juist daarom is het belangrijk om elkaar te blijven opzoeken, met respect voor verschillen, en steeds weer te zoeken naar wat ons verbindt.

Regionale samenwerkingen & landelijke ontwikkelingen

In regionaal verband verbinden we steeds meer. Coevorden werkt actief samen met de regio, onder andere binnen het Ontwikkelperspectief Zuid- en Oost-Drenthe, de Regiodeal en Dutch Techzone. Samen zetten we stappen om de brede welvaart in onze omgeving te versterken. Toch lopen we op sommige punten vertraging op. Dat komt deels door landelijke ontwikkelingen, zoals verkiezingen in oktober en nieuwe regels rond wonen op vakantieparken. Ook zijn bepaalde projecten ingewikkelder dan verwacht, vraagt dit meer participatie en afstemming met partners of is er vertraging opgelopen door ziekte.

Financiën

In deze bestuursrapportage presenteren wij de afwijkingen die wij verwachten. Voor de financiën vragen wij u goedkeuring voor een aantal verwachte budgetafwijkingen, bij elkaar circa € 3,8 mln euro.. In de programma's worden de financiën verder toegelicht. We noemen hier de belangrijkste:

- Jeugdzorg: de kosten lopen verder op. Bij de begroting rekenden we al op een overschrijding, maar dit blijkt nu € 6,2 miljoen te worden. Dit komt onder meer door drie zeer dure zorgtrajecten. We werken aan maatregelen om de kosten beter te beheersen en te zorgen dat jongeren passende hulp krijgen.
- Personeel: we verwachten € 1,5 miljoen extra kosten. Dit komt vooral doordat we extra mensen nodig hebben voor onze ambities, voor wettelijke taken en ter vervanging bij ziekte. Via het zogeheten formatiehuis sturen we op een stabiele organisatie en beperken we het inhuren van tijdelijke krachten. Wel is het goed op te merken dat de inhuurcijfers fors gedaald zijn ten opzichte van de voorgaande jaren. Dit was 40% en dit is nu zo'n 24% en dit past bij het landelijke beeld en de krapte op de arbeidsmarkt.
- Meevaller: uit het gemeentefonds ontvangen we € 1,4 miljoen extra (meicirculaire).

Beleidsmatige ontwikkelingen

Een aantal plannen en projecten loopt anders dan verwacht. Enkele highlights:

- Vitale vakantieparken: door landelijke regels ligt de handhaving tijdelijk stil en schuift het gesprek over toekomstplannen op.
- Actieplan biodiversiteit: dit plan maken we later af, omdat we inwoners en organisaties erbij willen betrekken.
- Zorg en ondersteuning: in Dalen loopt een pilot om zorg en ondersteuning beter op elkaar af te stemmen. Dit is de opmaat naar het Programma Zorgzame Gemeenschappen.
- Jeugd: er zijn maatregelen ingezet om instroom te beperken en uitstroom te vergroten. De effecten zijn nog onvoldoende zichtbaar; extra acties zijn in voorbereiding.
- Inclusie: de Lokale Inclusie Agenda verschuift naar 2026.
- Migratie: een langetermijnvisie schuift op, in afwachting van landelijke politieke besluiten.
- Culturele broedplaats: besluitvorming gebeurt in de nieuwe raadsperiode.
- Nieuwe Veste: ontwerp en vergunning zijn rond, maar door procedures bij Raad van State en onteigening loopt de planning langer door.
- Gebiedsgericht werken: we starten in 2025 met twee gebieden, samen met inwoners en partners.
- Dienstverlening: een conceptvisie is in voorbereiding en wordt na de verkiezingen aan de raad aangeboden.

Tot slot

Ondanks vertragingen en financiële uitdagingen werken we samen met partners en inwoners aan de ontwikkeling van Coevorden. Soms hebben we meer tijd nodig, soms vraagt het meer middelen. Belangrijk is dat we koers houden: bouwen aan een gemeente waar het goed wonen, werken en leven is.

Financiële samenvatting

Financieel resultaat

De bestuursrapportage 2025 sluit met een negatief saldo van € 3,8 miljoen. De meest in het oog springende negatieve afwijkingen zijn: Jeugdzorg (€ 6,2 miljoen), extra kosten voor voor de Tweede kamer verkiezingen (€ 145.000) waarvoor we worden gecompenseerd, Onderwijsachterstandenbeleid (€ 170.000) en personele ontwikkelingen (€ 1.500.000). Meevallers zijn er ook: collectieve zorgverzekering minima (€ 145.000), WMO (€ 200.000), de meicirculaire (€ 1.419.000), rentevoordeel (€ 471.000) en meeropbrengsten dividend van onze deelnemingen (€ 130.000) zijn enkele voordelen.

Dekking

In de cijfers is de septembercirculaire 2025 nog niet opgenomen. Deze gaat mee is de slotrapportage die de raad in december behandelt.

Het saldo van de verschillende jaren brengen we ten laste van de algemene reserve. Bij de samenstelling van de programmabegroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029 kijken wij of een andere dekkingsbronnen mogelijk zijn.

Overzicht financiële afwijkingen					
Bedragen x € 1.000					
Progr.	Product	Onderwerp	2025	2026	2027 2028
2	Begraafplaatsen	Grootschalig ruimen van 2025 naar 2026/2027	78	-78	
2	Groen en landschap	Implementatie gedragscode en applicatie groen	-50		
2	Groen en landschap	Extra kosten onderhoud plantvakken	-100		
2	Veiligheidsbevorderende maatregelen	Omgevingsdienst Drenthe, resultaat 2024	28		
2	Veiligheidsbevorderende maatregelen	Omgevingsdienst Drenthe, begrotingswijziging 2025	18		
3	Veiligheidsbevorderende maatregelen	Meerkosten inhuur BOA's	-50		
3	Individuele voorzieningen	Jeugdzorg	-6.150		
3	Individuele voorzieningen	Collectieve zorgverzekering minima	145		
3	Individuele voorzieningen	Wmo	200		
3	Participatie	EMCO-Groep, begrotingswijziging 2025	22		
3	Onderwijs	Onderwijsachterstanden	-170		
3	Sport en zwembaden	Kapitaallasten kwaliteitsimpuls Sport	236		
5	Burgerzaken	Tweede kamer verkiezingen 2025	-145		
5	Bedrijfsvoering	Regiesysteem sociaal domein	140	-120	-120
5	Bedrijfsvoering	Personele kosten	-1.500		
5	Bedrijfsvoering	Werving & selectie	-30		
6	Algemene uitkering Gemeentefonds	Meicirculaire	1.419		
6	Financiering en dividend	Dividend	130		
6	Heffing gemeentelijke belastingen	OZB	340		
6	Heffing gemeentelijke belastingen	Toeristenbelasting	110		
6	Algemene baten en lasten	Storting algemene reserve	1.000		
6	Financiering en dividend	Herberekening rente	471		
-	Divers	Kleine verschillen	11		
			Totaal	-3.847	-198 -120

Doel van de bestuursrapportage

Deze rapportage heeft als doel de raad te informeren over de voortgang van de programmabegroting 2025 en uw goedkeuring te vragen voor de beleidsinhoudelijke en financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting. Gezien het budgetrecht van de raad beslist de raad immers over wijzigingen op de begroting, zoals doelstellingen en budgetten. Hiermee is de rapportage een hulpmiddel voor uw raad om zijn kaderstellende en controlerende rol uit te voeren. De bestuursrapportage is vooruitkijkend tot einde 2025 en gebaseerd op inzichten en realisatiecijfers t/m juli 2025. Deze rapportage betreft in principe niet de meerjarenraming. Wel kunnen ontwikkelingen genoemd worden en begrotingswijzigingen voorgesteld worden met een meerjarige doorwerking.

In deze bestuursrapportage 2025 is een aantal verbeteringen aangebracht ten opzichte van de halfjaarsrapportage in 2025. Daarmee volgen we de aanbevelingen uit het rekenkamer-rapport over optimaliseren S&V-cyclus. De verbeteringen zijn:

Betere leesbaarheid:

- duidelijker structuur;
- helder taalgebruik;
- we tonen de meerjarige trends in de indicatoren;
- voor de activiteiten gaan we 3 stoplichten naar 1 stoplicht;
- afkortingenlijst is toegevoegd.

De rapportage is strategischer van aard:

- De rapportage beweegt van voortgangsbericht naar een rapportage over verwachte afwijkingen van de doelstellingen en budgetten in de begroting.
- We verleggen we langzamerhand de aandacht van activiteiten naar het behalen van doelstellingen.

Verband tussen ambities, doelstellingen, activiteiten en budgetten zichtbaarder maken:

- Bij activiteiten gaat het stoplicht 'kwaliteit' over het effect dat ermee beoogd werd: draagt dit bij aan de doelstellingen? Een geel stoplicht duidt op een geringe afwijking. Een rood stoplicht geeft een grote afwijking aan.

Opzet van de bestuursrapportage

De opbouw van deze rapportage is een afspiegeling van de programmabegroting 2025. Daarmee bedoelen we de begroting die november 2024 door uw raad is vastgesteld, inclusief de lijst van budgetwijzigingen.

Samenvatting

Hier noemen we de belangrijkste ontwikkelingen en de verwachte inhoudelijke en financiële afwijkingen van de programmabegroting. Hierna geven we de financiële samenvatting.

We geven het doel van deze bestuursrapportage en de verbeteringen ten opzichte van vorig jaar.

Zes programma's

Voor elk van de zes programma's is een tegel, met daarin de volgende informatie:

- doelstellingen: een weergave van de doelstellingen uit de programmabegroting 2025;
- activiteiten: door op deze activiteiten te klikken, opent een scherm met informatie over de activiteit. In de eerste alinea wordt de omschrijving getoond zoals opgenomen in de begroting. Deze blijft ongewijzigd. Als een activiteit niet het beoogde effect zal hebben, dan is een oranje of rood stoplicht weergegeven.
- financiën (indien van toepassing), waarin wij de verwachte afwijkingen boven € 50.000 toelichten. Dit kunnen voor- of nadelen zijn, waarvoor we toestemming van de raad vragen.
- Ontwikkeling, risico's en successen: indien relevant.

Bijlagen. In de bijlagen specificeren we de circulaire over het gemeentefonds. We tonen het verloop van de algemene reserve en van de investeringskredieten. We tonen de overlopende budgetten en de verwachte besteding daarvan in 2025. En tot slot geven we de afkortingenlijst.

Programma 1 | Bouwen voor de samenleving

We geven ruimte, maar beseffen dat niet alles overal kan. We durven keuzes te maken en heldere kaders te scheppen. Maatwerk en oog voor eigenheid van dorpen en wijken vraagt om flexibiliteit en duidelijkheid. Wij hebben een groot regionaal bewustzijn en zetten de positie van Coevorden als één van de vijf steden in Drenthe daarbij in.

Beleidskaders

Voor het programma Bouwen voor de samenleving zijn de volgende documenten van belang:

- Economische Visie "Coevorden onderneemt"
- Visie op Toerisme "Blik op de toekomst met oog voor het verleden"
- Programma Vitale Vakantieparken
- Strategische koers Dutch Tech Zone
- Woonvisie Bouwen aan de toekomst
- Ambitiedocument Omgevingswet
- Hoofdlijndocument en Concept-Omgevingsvisie
- Bereikbaarheidsvisie BOCE
- Beleidsplan VTH "Ruimte om te doen: werk in uitvoering"
- Fietsnota
- Regionale beleidsagenda Zuidoost-Drenthe

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Bouwen voor de samenleving

In het kader van het programma Bouwen voor de samenleving hebben wij de volgende doelstellingen geformuleerd:

Mogelijk maken van de bouw van minimaal 750 nieuwe woningen in de periode tot 2030;

Op basis van de woonvisie bijdragen aan goed wonen voor iedereen: positief beïnvloeden van de woningmarkt, met aandacht voor de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Wonen

- Meer flexibiliteit op de woningmarkt;
- Woningmarkt en -bouw positief beïnvloeden met doelgroepenbeleid;
- Ruimtelijke kwaliteit en cultuurhistorische waarde in de bebouwde omgeving behouden;
- Bijdragen aan vitaliteit (incl. een sterke sociale infrastructuur) van naoorlogse wijken en buurten;
- Ondersteunen van particulieren met een (gezamenlijk) wooninitiatief;
- Uitbreiden van de woonwagencapaciteit;
- Zorgen voor voldoende passende woonruimte voor inwoners met een zorgbehoefte;
- Integraal ontwikkelplan Schoonoord;
- Mogelijk maken van woningbouwontwikkelingen in o.a. Coevorden, Aalden, Schoonoord Sleen, Dalen en Oosterhesselen;
- Voldoende woonruimte voor inwoner met een zorgbehoefte.

Activiteiten

Aanjagen en faciliteren van gebiedsontwikkelingen 2025

Omschrijving activiteit begroting

Met het programmateam realisatie regionale woondeal jagen we de ontwikkeling van woningen en grotere gebiedsontwikkelingen aan. We zijn laagdrempelig, zoeken initiatiefnemers actief op, enthousiasmeren ontwikkelaars en zijn daarmee volop op koers om de gemaakte afspraken met de provincie te halen. Sterker nog de provincie is trots op de wijze waarop we in Coevorden werken en roemt ons als voorbeeld voor andere gemeenten. Het programma loopt door tot en met 2030.

Kwaliteit

Kennisdeling en begeleiding particuliere wooninitiatieven

Omschrijving activiteit begroting

Binnen het programmateam realisatie regionale woondeal is er extra aandacht voor particuliere wooninitiatieven. Wij ondersteunen de initiatieven actief en ook de provincie biedt in de vorm van procesbegeleiders ondersteuning. Resultaat is dat de eerste wooninitiatieven opgeleverd zijn en er verschillende initiatieven in de initiatieffase en de ontwerpfase zitten. Het integraal werken vanuit het programmateam ontzorgt en maakt zaken aan initiatiefnemers duidelijk. Een voorbeeld is het integraal verstrekken van kavelpaspoorten. De ervaringen nemen we mee in het door ontwikkelen van de omgevingswet.

Kwaliteit

Oplevering nieuwe locaties voor uitbreiding woonwagencapaciteit

Omschrijving activiteit begroting

Dit vraagstuk wordt, in overeenstemming met het door de Raad vastgestelde woonwagenbeleid, uiteen gesplitst in 3 subtaken, namelijk nieuwe standplaatsen, bestaande woonwagenlocaties terugbrengen op een goed onderhoudsniveau en regulier beheer en onderhoud. Hier zijn kosten en investeringen mee gemoeid. Dit wordt separaat ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Kwaliteit

Programma wonen

Omschrijving activiteit begroting

Doel van het gemeentelijk programma is om de gemeentelijke woonambitie zoals vastgesteld in de regionale woondeal (realiseren van 762 nieuwe huizen tot en met 2030) met de Provincie Drenthe te realiseren. Hierbij zijn het versterken van het gebiedseigen karakter en het versterken van de ruimtelijke kwaliteit randvoorwaardelijk. Daarbij hebben we aandacht voor betaalbaar en duurzaam wonen in een leefbare omgeving. Hierbij werken we onder andere aan: Woningbouw Dalen, Sleen, Holwert-Zuid, Schoonoord, 2e locatie flexwonen, naoorlogse wijken.

Kwaliteit

Revitalisering Holwert Midden

Omschrijving activiteit begroting

De gemeenteraad heeft de ambitie uitgesproken om Holwert-Midden in de komende 2030 jaar te transformeren tot een modern stedelijk gebied. De herontwikkeling richt zich op verschillende deelgebieden met prioriteit voor de nieuwbouw van De Nieuwe Veste. Het vastgestelde wensbeeld dient als leidraad voor de toekomstige ontwikkeling, met aandacht voor duurzaamheid, integratie van industrie en detailhandel, en verbetering van infrastructuur en mobiliteit. Hiervoor is een aanpak gemaakt met daarin;

- Het verwerven van de benodigde gronden en het beheer van de al verworven eigendommen
- Aanpassingen van de verkeersstructuur t.b.v. veiligheid leerlingen
- Het opzetten van een ontwikkelingsproces en de ruimtelijke procedures
- Het maken van een investeringsplan en het uitvoeren van de aanleg openbare ruimte waaronder het terugbrengen van de vestingsstructuur

Voor de uitvoering van het programma is een investeringsbudget van ruim 3,3 miljoen euro voor de periode 2025-2028 geraamd. Hiervan wordt gevraagd om 3.000.000,- te reserveren voor investeringen in de openbare ruimte en in de infrastructuur. Daarnaast wordt 385.000,- beschikbaar gesteld voor het ontwikkelingsproces, uitwerken van het verkeers- en investeringsplan. Mogelijke opbrengsten worden later verwerkt in dit investeringsplan met daarin onder andere een grondexploitatie.

Kwaliteit

Toelichting

De ruimtelijke invulling van het eerste deelgebied, tussen de parallelweg en De Holwert, is opgepakt. In het najaar wordt het concept stedenbouwkundige plan met een eerst opzet van het investeringsplan gepresenteerd.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Vergunningen, toezicht en handhaving

- Een professionele dienstverlening;

- Verkorten doorloop tijden en zoveel mogelijk vroegtijdig de-escaleren.

Activiteiten

Informatie gedreven (bij)sturen voor een professionele dienstverlening

Omschrijving activiteit begroting

Door technologische uitdagingen blijkt dit complex te zijn. In 2024 hebben we de basis verder ingericht en verbeteringen aangebracht. Met de bouw van een dashboard en de verbeteringen wordt het proces en de datasturing verder ingericht. Het doel hiervan is om met cijfers en data, sturing te kunnen geven op het proces en de doorlooptijd(en) van een aanvraag.

Kwaliteit

Toelichting

Halverwege 2025 is het dashboard opgeleverd. Het dashboard geeft een visuele weergave van de data uit ons zaakstelsel. Met het dashboard kan sturing worden gegeven op basis van cijfers en data op het proces en de doorlooptijd(en) van een aanvraag/aanvragen.

Opstellen en uitvoering plan voor pre-mediation

Omschrijving activiteit begroting

In het VTH beleid hebben we vastgesteld dat we tijdig in het proces willen bijsturen om te voorkomen dat we in een handhavingstraject of langlopende juridische procedure terecht komen. In 2024 is daarom gestart met pre-mediation in de vorm van gesprekken tussen een inwoner en een toezichthouder die een dreigend conflict (tussen inwoners) constateert. Voor 2025 zal worden gekeken of we pre-mediation verder kunnen uitbreiden en vorm geven.

Kwaliteit

Toelichting

Met mediation bereiken we het gewenste effect: voorkomen dat we in een handhavingstraject of langlopende juridische procedure terecht komen.

In 2024 zijn wij gestart met pre-mediation in de vorm van gesprekken tussen een inwoner en een toezichthouder die een dreigend conflict (tussen inwoners) constateert. Ook wordt pre-mediation toegepast bezwaarprocedures door eerst contact te leggen met een bezwaarmaker. Daarnaast nemen wij in 2025, samen met een aantal andere Drentse gemeenten, met twee medewerkers deel aan een regionale mediatorpool.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Vitale vakantieparken

- Kwaliteitsverbetering voor recreatie en toerisme op vakantieparken;
- Beter wonen;
- Betere leefbaarheid.

Activiteiten

Realisatie flexwonen

Omschrijving activiteit begroting

De eerste flexwoningen worden dit najaar aan de Obbo Bumahof opgeleverd.

Kwaliteit

Toelichting

Is gerealiseerd.

Transformeren Ermerzand

Omschrijving activiteit begroting

In 2025 wordt voor Ermerzand een transformatieplan opgesteld en voor de andere parken Ermerstrand, Primo & Secundo gaan we aan de slag om tot toekomstplannen te komen. Belangrijk daarbij is om tot een goede ontsluitingsstructuur te komen voor de parken zodat deze fysiek ook beter te onderscheiden zijn.

Kwaliteit

Toelichting

Deze activiteit is opgenomen onder vitale vakantieparken.

Uitvoering revitalisering Zuiderveld, opstellen plannen overige parken

Omschrijving activiteit begroting

In 2024 is een toekomstplan gemaakt voor de revitalisering van het park Zuiderveld. 2025 willen we gebruiken om samen met de eigenaren dit plan te effectueren tot een vitaal vakantiepark. Voor 5 overige parken gaan we in 2025 een toekomstplan maken en voor nog eens 3 parken starten we de verkennende gesprekken om over hun toekomst.

Kwaliteit

Toelichting

Deze activiteit is opgenomen onder vitale vakantieparken.

Vitale vakantieparken

Omschrijving activiteit begroting

Het programma vitale vakantieparken wordt voortgezet. De ambitie is ongewijzigd en vertaald naar drie doelstellingen: beter recreëren, betere leefomgeving en beter wonen. We gaan in 2025 dit aanpakken door:

- Het zorgen voor een veilige omgeving op vakantieparken door verhoogde inzet op helpen van kwetsbare mensen en handhaving waar het nodig is. Hiervoor wordt samengewerkt met het sociale team en het handhavingsbeleid gaan we hierop aanpassen.
- We gaan voor 5 parken een toekomstplan opstellen. We maken hierbij duidelijke afspraken met parkeigenaren over de tijd voor het opstellen van deze plannen.
- Voor 1 park gaan we aan de slag met een revitaliseringsplan opstellen.
- Voor nog eens 3 parken gaan we in verkennende gesprekken over de toekomst

Deze maatregelen worden uitgevoerd met oog voor de menselijke maat.

Kwaliteit

Toelichting

De aankondiging van een instructieregel permanent wonen op vakantieparken in december 2024 heeft invloed op de voortgang. Zo is de handhaving op bewoning opgeschort en hebben we de aanpassing van het handhavingsbeleid niet kunnen doorvoeren.

De aankondiging maakt ook dat gesprekken over toekomstplannen voor beter recreëren op 3 parken vertraging hebben. Het maken van toekomstplannen voor wonen op parken verloopt prima. Voor 1 park is een plan vastgesteld. Voor een 2de park zijn we in een ver gevorderd stadium. Voor 1 park is het revitaliseringsplan vastgesteld en zijn we gestart met de uitvoering.

Met 2 parken zijn verkennende gesprekken gevoerd. Bij 1 park leidt dit tot een vervolgtraject naar het opstellen van een toekomstplan. Bij het een ander park ligt de onderlinge communicatie momenteel stil.

Maatschappelijk werk Coevorden is verbonden aan het programma en wordt ingezet waar behoefte is.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Werken

- Versterken van het vestigingsklimaat in lokaal, regionaal en internationaal perspectief;
- Goed opgeleid personeel voor de internationale regio;
- Versterken grensoverschrijdende samenwerking;
- Revitalisering van bedrijventerrein Holwert;
- Versterken van de regio Zuid-Oost Drenthe;
- Toekomstbestendige agrarische sector;
- Verdere versterking recreatief/toeristische sector
- Aantrekkelijke binnenstad.

Activiteiten

Actieplan met agrarische sector

Omschrijving activiteit begroting

In 2025 stellen we gezamenlijk met de lokale agrarische belangenbehartigers een actieplan op waarin uitkomsten van de opgestelde Landbouwfoto worden verwerkt. Het actieplan zal aan het college ter vaststelling worden voorgelegd. De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd.

Kwaliteit

Toelichting

Het actieplan is opgesteld en zal in het najaar aan het college worden voorgelegd. De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd.

Locatieuitwerking nieuwe bedrijventerreinen

Omschrijving activiteit begroting

We starten in 2025 met een verdiepingsslag op het eerder uitgevoerde onderzoek naar uitbreiding nieuwe bedrijventerreinen. Dit moet uiteindelijk leiden tot een locatiekeuze voor een nieuw lokaal bedrijventerrein die ter vaststelling wordt voorgelegd aan college en raad.

Kwaliteit**Toelichting**

Er is een start gemaakt, verdere verdieping volgt.

*Opleveren onderzoek regionaal bedrijventerrein***Omschrijving activiteit begroting**

Samen met de gemeenten Borger Odoorn, Emmen en Hoogeveen wordt in 2025 een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden om gezamenlijk een regionaal bedrijventerrein te ontwikkelen. Onderdeel van dit onderzoek is ook het verkennen van mogelijke locaties. De uiteindelijke uitkomst zal worden voorgelegd.

Kwaliteit**Toelichting**

De gezamenlijke opdracht is verleend, een extern bureau levert eind dit jaar een eerste rapportage op. Hier ligt ook een relatie met het locatieonderzoek naar lokale uitbreiding.

*Opstellen visie op toekomstbestendige bestaande bedrijventerreinen***Omschrijving activiteit begroting**

Naast het onderzoeken van locaties voor nieuwe bedrijventerreinen maken we in 2025 een visie op de bestaande bedrijventerreinen (inbreiding, verduurzaming, planologisch). De visie moet uiteindelijk leiden tot een actieplan per bedrijventerrein. De visie zal worden opgeleverd aan het college, afhankelijk van de inhoud zal ook de gemeenteraad hierin worden betrokken.

Kwaliteit**Toelichting**

De opdracht voor het opstellen van het toekomstbeeld is verleend. Naar verwachting wordt de visie begin 2026 opgeleverd aan het college, afhankelijk van de inhoud zal ook de gemeenteraad hierin worden betrokken.

*Start uitvoering Regiodeal 2.0***Omschrijving activiteit begroting**

Het doel van Regiodeal 2.0 is het verbeteren van de brede welvaart in de regio. Dit doen we door in te zetten op een aantrekkelijke regio, het creëren van kansengelijkheid voor onze inwoners, een toekomstbestendig en veerkrachtiger economie te maken en zorg te dragen voor een vitale en zorgzame regio.

Kwaliteit**Toelichting**

Met de Regio Deal Zuid en Oost-Drenthe II werken we samen met de gemeenten Hardenberg, Hoogeveen, Emmen en Borger-Odoorn en de provincies Overijssel en Drenthe aan het verhogen van de brede welvaart in onze regio.

De nieuwe Deal is in 2024 van start gegaan en in het afgelopen jaar zijn er in meerdere tranches projecten en initiatieven die middelen uit de Deal toegekend hebben gekregen. Hiermee liggen we op koers voor wat betreft de uitvoering van de Regio Deal. De verwachting is dat er zeker nog twee tranches zullen worden aangekondigd, waarvan de derde tranche nog dit jaar zal worden uitgezet.

*Voortzetting samenwerking in Dutch Techzone***Omschrijving activiteit begroting**

In 2025 wordt een voorstel opgesteld voor verlenging van het programma DTZ en wordt de gezamenlijke koers herijkt. Beide onderdelen wordt voorgelegd ter vaststelling aan college en gemeenteraad.

Kwaliteit

Toelichting

Het eerste halfjaar is er een evaluatie naar de samenwerking binnen de Dutch TechZone uitgevoerd. Het verlengingsvoorstel wordt in september 2025 aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Programma Binnenstad

- Aantrekkelijke binnenstad

Activiteiten

Evaluatie programma Binnenstad en vernieuwing visie

Omschrijving activiteit begroting

De evaluatie van het programma binnenstad vindt na overleg met de stuurgroep een jaar na oplevering van de Markt & Haven plaats. Oplevering is in 2025 dus evaluatie in 2026. Op basis van de evaluatie wordt ook de behoefte aan een nieuwe visie besproken.

Kwaliteit

Opleveren parkeerplaats Duivelshoek

Omschrijving activiteit begroting

De aanleg van parkeerplaatsen op de locatie Duivelshoek is gestart (oplevering Q1 2025) en de parkeerroute is ontworpen en geïmplementeerd.

Kwaliteit

Start realisatie Markt en Haven & Citadelpunt

Omschrijving activiteit begroting

Het definitief ontwerp voor de Markt en Haven is gemaakt en inmiddels aanbesteed. Start van het bouwteam met de geselecteerde bouwers staat gepland in het begin van 2025. De Zwarte Hond is bezig met het ontwerpen van drie vormen/alternatieven voor de te ontwikkelen Markthal. Twee als zijnde een niet-gebouw en één in een variant die de ruimtelijke kaders vanuit de Visie Kasteelpark op een andere manier vormgeeft. Met diverse partijen zijn gesprekken over de transformatie van de Rabobanklocatie en invulling van de Notaristuin. De gemeenteraad wordt hierover op diverse momenten betrokken en om besluitvorming gevraagd.

Kwaliteit

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Infrastructuur

- Een goed bereikbare en verkeersveilige gemeente;
- Een goed bereikbare gemeente voor automobilisten;
- Goede verbindingen voor (internationale) treinreizigers;
- Veilige en aantrekkelijke verbindingen voor fietsers.

Activiteiten

Keuzetracé Zuidelijke Rondweg plus financiering

Omschrijving activiteit begroting

We zijn gestart met de nadere invulling en uitwerking van het (voorkeurs)tracé Zuidelijke Rondweg. De uitkomsten worden verwerkt in een begroting en financiering. Dit wordt ter besluitvorming voorgelegd aan het college en de gemeenteraad.

Kwaliteit

Toelichting

Wij hebben het voorkeustracé uitgewerkt. Deze wordt bestuurlijk voorgelegd, onder voorbehoud van financiering.

Uitvoering Mobiliteitsplan

Omschrijving activiteit begroting

Het proces om te komen tot een nieuw Mobiliteitsplan 2025/2032 is medio 2023 gestart. Het proces van inventarisatie, inloopbijeenkomsten en themabijeenkomsten en met de gemeenteraad hebben in 2024 plaatsgevonden. Het plan wordt ter besluitvorming voorgelegd, waarbij we weergeven welke opgaven we de komende jaren te doen hebben.

Kwaliteit

Toelichting

Het Mobiliteitsplan "Onderweg naar Duurzame Mobiliteit" is eerder dit jaar vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma mobiliteitsplan wordt in het derde kwartaal bestuurlijk voorgelegd. De uit te voeren activiteiten vanuit mobiliteit als genoemd in programmabegroting 2025 zijn in voorbereiding of in uitvoering.

Verdiepingsonderzoek Doorfietsroute

Omschrijving activiteit begroting

De raad is najaar 2024 geïnformeerd over de instemming van het college voor het voorkeursstracé DFR Coevorden-Emmen. Middels de halfjaarrapportage 2024 wordt een budget van €50.000 beschikbaar gesteld voor het verdiepingsonderzoek. Dit project wordt uitgevoerd in BOCE verband met ondersteuning van de provincie Drenthe. Medio 2025 verwachten we concrete resultaten aan het college voor te leggen, waarna de raad wordt geïnformeerd en om besluitvorming wordt gevraagd.

Kwaliteit

Toelichting

Het verdiepingsonderzoek Doorfietsroute is afgerond. Het bestuurlijk overleg (BO) hierover wordt gepland in vierde kwartaal; het BO kon medio 2025 niet doorgaan vanwege afwezigheid bestuurders. Na het BO wordt het resultaat voorgelegd aan de BOCE-colleges.

Verkenning BO-MIRT en onderbouwing Regiobod

Omschrijving activiteit begroting

Het proces "Verkenning MIRT Nedersaksenlijn" is bijna voltooid. Het regiobod wordt op het Delptaplancongres aangeboden aan het Rijk. Begin november 2024 volgt het BO-MIRT waarbij te verwachten valt dat er groen licht komt voor een "Onderzoek MIRT NSL". Een proces waarin ondersteuning en een bijdrage wordt gevraagd van de gemeente(n). Dit onderzoek gaat bijna twee jaar vragen. De raad wordt geïnformeerd over de uitkomsten en vervolgstappen.

Kwaliteit

Toelichting

Het Rijk heeft in haar voorjaarsnota (voldoende) financiële middelen opgenomen om het Onderzoek MIRT NSL te starten. In het najaar wordt (naar verwachting) in het BO-MIRT de Startnotitie Nedersaksenlijn getekend. De gemeenten wordt een bijdrage, ook financieel, gevraagd. De omvang ervan is nog niet bekend.

Vervolg uitvoering fietspaden van asfalt naar beton

Omschrijving activiteit begroting

Het vervolg van asfalt naar beton is uitgewerkt. Het betreft een voorstel waarin een evenwicht wordt gevonden tussen uitvoerbaarheid, efficiënte inzet van middelen (zowel eigen bijdrage en cofinanciering) en capaciteit. In de Kaderbrief van 2024 is een eerste aanzet daartoe gegeven richting de raad. Deze uitwerking wordt voorgelegd ter besluitvorming aan het college en de raad. De uitvoering ervan loopt door tot eind 2027.

Kwaliteit

Toelichting

Het voorstel gaat in het derde kwartaal richting college voor besluitvorming. In dit voorstel staan 4 fietstrajecten, waaronder ook het nieuwe fietspad langs Gelpenberg/Aalden. De financiën worden onderdeel van de programmabegroting 2026.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Fysieke leefomgeving/omgevingswet

- In de fysieke leefomgeving bestaat een balans tussen (historische) waarden en (toekomstig) gebruik;

- Een professionele dienstverlening op het gebied van Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH);
- Vereenvoudigen van het proces van idee tot realisatie voor initiatiefnemers.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	8,3	13,4	6	4,8
Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	0,6	0,6	0,8	0,7
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	3,4	3,5	3,1	3,2
Vernieling	aantal per 1.000 inwoners	5,1	5,3	4,2	3,5
Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	0,6	0,6	0,8	0,7
Banen	per 1.000 inw 15-64jr	701,1	730,1	748,9	
Demografische druk	%	82,7%	83,2%	83,4%	83,6%
Vestigingen van bedrijven	per 1.000 inw 15-65jr	163	170,7	179	
Functiemenging	%	49,10%	50%	50,3%	

Financiën

Voor dit programma worden er geen financiële afwijkingen verwacht.

Ontwikkelingen, risico's en successen

Successen

Infrastructuur, wegonderhoud

De middelen die beschikbaar zijn gesteld voor wegonderhoud worden in 2025 met name uitgegeven aan de verbetering van elementverhardingen en bermverhardingen. De opdrachten zijn weggezet door middel van meerjarige raamovereenkomsten. Voor de gemeente Coevorden betekent dit een nieuwe werkwijze. Deze nieuwe werkwijze zorgt ervoor dat de gemeente niet ieder jaar meerdere aanbestedingen hoeft te doen. Voor de aannemers houdt dit zekerheid van werk in voor de komende jaren. Dit zorgt het voor meer efficiëntie, lagere kosten en een hogere kwaliteit.

Bij de jaarrekening 2024 is een impulsbedrag van € 1,5 mln voor wegonderhoud vrijgevallen. Dit bedrag wordt verspreid over 4 jaren in de begroting 2026 weer opgenomen ten laste van de algemene reserve conform raadsbesluit.

In 2025 zijn de voorbereidingen gestart voor het inzetten van de investeringskredieten voor wegenonderhoud (reconstructies/rehabilitaties). Dit betreffen projecten van grote omvang. Definitieve uitvoering van de werkzaamheden zal, mede door de grote omvang, plaatsvinden in 2026.

Programma 2 | Duurzaamheid

We werken aan een duurzamere toekomst vanuit het nu, voor de generaties die volgen. Dit doen we door intensief samen te werken met inwoners, ondernemers, kennisinstanties en bedrijven. Bewustwording, samenwerken én innovatie zijn daarbij belangrijke speerpunten voor ons.

Beleidskaders

Voor het programma Duurzaamheid zijn de volgende documenten van belang:

- Duurzaamheidsvisie
- Uitvoeringsplan Duurzaamheid
- Transitievisie Warmte
- Routekaart VANG
- Aanbevelingen RKC Afval

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Duurzaamheid

In het kader van het programma Duurzaamheid hebben wij de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Vergroten van bewustwording;
- Het stimuleren van inwonerparticipatie;
- CO2-reductie;
- Bestrijding van energiearmoede;
- Anticiperen op klimaatverandering;
- Coevorden is energieneutraal in 2040;
- Creëren van een groene leefomgeving;

Activiteiten

Bewustwordingsstrategie uitvoeren

Omschrijving activiteit begroting

De ontwikkeling van de bewustwordingsstrategie Duurzaamheid is vorm gegeven. Er is een duidelijke en herkenbare stijl in alle uitingen en deze wordt voor de alle vier pijlers van het programma ingezet. Met de slogan "Zunig is zo gedaan" wordt duurzaamheid de komende jaren met een positieve benadering onder de aandacht gebracht.

In het voorjaar en najaar wordt een grote campagne gevoerd in bushokjes, met publicatieborden, op social media en met bewustwordingsacties. In de tussenliggende periodes worden zowel intern als extern berichten geplaatst om de bewustwording te vergroten.

Kwaliteit

Toelichting

In het voorjaar is een succesvolle campagne "Zunig met spullen = zo gedaan" gevoerd. Op 14 juni hebben we in de hele gemeente een Garage Sale georganiseerd. Bijna 300 adressen deden hieraan mee.

Uitvoeren projectplan en herstel van de natuur

Omschrijving activiteit begroting

In het eerste kwartaal 2025 wordt het actieplan biodiversiteit afgerond. Het rapport "Basiskwaliteit Natuur Coevorden" is de basis voor het actieplan. De acties die voortvloeien uit dit plan worden deels al in 2025 uitgevoerd. Deze acties worden uitgevoerd in samenhang met de andere activiteiten binnen het programma buitengebied, bijvoorbeeld (agrarische) activiteiten.

Kwaliteit

Toelichting

Er wordt gewerkt aan het actieplan biodiversiteit. De inhoud komt met medewerking van verschillende afdelingen, inwoners en natuurorganisaties tot stand. Om deze reden duurt het langer om het plan af te ronden. De verwachting is dat het plan eind dit jaar klaar is.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Afval

- Realiseren van de VANG-doelstelling (maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar);
- Circulariteit stimuleren

Activiteiten

Besluitvorming milieustraten: centraliseren of renoveren

Omschrijving activiteit begroting

In 2023 is een haalbaarheidsonderzoek naar centralisatie van de milieustraten opgestart. De verouderde staat van de twee huidige milieustraten geeft aanleiding centralisatie te overwegen uit kostenefficiëntie. Het is de verwachting dat het onderzoeksbureau eind 2024/begin 2025 de resultaten van het onderzoek oplevert. Hierbij wordt een nieuwe, centrale milieustraat vergeleken met volledige renovatie van de twee huidige milieustraten. Besluitvorming in de raad over centralisatie of renovatie vindt naar verwachting in het eerste halfjaar van 2025 plaats.

Kwaliteit

Toelichting

Besluitvorming over centralisatie naar één milieustraat of renovatie van de huidige twee bestaande milieustraten heeft in het eerste halfjaar van 2025 plaatsgevonden. Er is gekozen voor renovatie van de twee bestaande milieustraten. In tegenstelling tot de gemeentewerven, deze twee worden wel gecentraliseerd naar één locatie. Dat betekent dat op de huidige locaties van de milieustraten ruimte ontstaat om naast renovatie ook extra gescheiden afvalstromen toe te voegen in het kader van circulariteit. Op dit moment wordt er, als opvolging op het haalbaarheidsonderzoek, gewerkt aan een voorstel voor renovatie en toekomstbestendig maken van de huidige twee milieustraten. Hierbij gelden de aanbevelingen uit het haalbaarheidsonderzoek, het eerder uitgevoerde rekenkameronderzoek en de doelstellingen uit het huidige afvalstoffenbeleidsplan als uitgangspunt. Naar verwachting is dit voorstel eind 2025/begin 2026 klaar voor besluitvorming.

Besluitvorming n.a.v. heroverweging oud papier inzamelsysteem

Omschrijving activiteit begroting

Besluitvorming omtrent het oud papier inzamelsysteem staat conform het vigerende afvalbeleidsplan voor Q3 2025 gepland.

Kwaliteit

Toelichting

In samenwerking met Area hebben wij een onafhankelijk bureau onderzoek laten doen naar de mogelijke scenario's ten aanzien van papierinzameling in Coevorden. Er zijn 3 scenario's uitgewerkt: 1. Inzameling aan huis door middel van minicontainer uitgevoerd door Area; 2. Inzameling aan huis van los papier door middel van vrijwilligers in de avonden; 3. Inzameling aan huis van los papier door middel van vrijwilligers op de zaterdag. De scenario's zijn aan de hand van een multicriteria analyse gewogen (kosten, service naar inwoners en milieuprestatie). Het definitieve rapport heeft licht vertraging opgelopen en is naar verwachting in Q3 2025 beschikbaar. Vervolgens kan naar verwachting in Q4 2025 bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden met behulp van de scenario's in het definitieve rapport.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Toekomstbestendig beheer openbare ruimte

- Optimaliseren van de dienstverlening in de openbare ruimte
- Beheer en onderhoud van de ruimte in verbinding met dorpen en wijken

Activiteiten

Implementatie en vullen (beheers)systeem Meerjaren Onderhouds Plannen (grijs en groen)

Omschrijving activiteit begroting

Gemeente Coevorden heeft een wettelijke zorgplicht om het beheer en de doelmatigheid van de openbare ruimte op orde te hebben. Om dit te kunnen doen is een goed gevuld en functionerend beheerssysteem voor de openbare ruimte een noodzaak. Dit helpt ons om in control te komen op dit onderwerp. We kunnen daarmee beter onderbouwd ons meerjaren beheer inplannen en risico gestuurd werken waar het gaat om het investeringsplan.

In 2025 willen we daarom het systeem implementeren en vullen met de eerste geactualiseerde data. In 2026 ronden we deze digitalisering af.

Kwaliteit

Toelichting

Ondanks dat op onderdelen het vullen voortvarend gaat (met name met name het inzichtelijk krijgen van de exacte aantallen straat- en laanbomen met hun exacte locatie en kwaliteit) is de voortgang van andere onderdelen nog in initiatieffase. In het vervolg van 2025 zal meer duidelijkheid komen of q4 2026 haalbaar blijkt.

Locatie Gemeentewerf

Omschrijving activiteit begroting

In 2023 is een haalbaarheidsonderzoek naar centralisatie van de gemeentewerven opgestart. De verouderde staat van de werven is aanleiding om centralisatie te overwegen uit kostenefficiëntie en effectiviteit. Hiervoor loopt een separaat onderzoek naar een centrale werf. De verwachting is dat het onderzoeksbureau eind 2024/begin 2025 de resultaten van het onderzoek oplevert. De uitkomst van dit deelonderzoek wordt tegen het moderniseren en optimaliseren van de huidige bestaande werven afgezet. Besluitvorming in de raad over centralisatie of renovatie vindt naar verwachting in het eerste halfjaar van 2025 plaats.

Kwaliteit

Toelichting

Onderzoek naar een geschikte centrale locatie voor de nieuwe gemeentewerf is opgestart. Het onderzoek naar geschikte locaties wordt najaar 2025 afgerond en ter besluitvorming aan het college aangeboden. In Q1 2026 wordt dit aan de raad ter besluitvorming aangeboden.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Hernieuwbare elektriciteit	%	44,40%	74,20%		
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	150	141	130	

Financiën

De financiële afwijkingen zijn als volgt.

PROGRAMMA 2					
Bedragen x € 1.000					
Product	Onderwerp	2025	2026	2027	2028
Begraafplaatsen	Grootschalig ruimen van 2025 naar 2026/2027	78		-78	
Groen en landschap	Implementatie gedragscode en applicatie groen	-50			
Groen en landschap	Extra kosten onderhoud plantvakken	-100			
Veiligheidsbevorderende maatregelen	Omgevingsdienst Drenthe, resultaat 2024	28			
Veiligheidsbevorderende maatregelen	Omgevingsdienst Drenthe, begrotingswijziging 2025	18			
Totaal		-26		-78	

Begraafplaatsen, grootschalig ruimen van 2025 naar 2026/2027, budgettair neutraal.
De uitvoering van het grootschalig ruimen op de begraafplaatsen vindt plaats in 2026 en 2027. De voorbereidingen zijn reeds gestart. De aanleg van de verzamelgraven vindt plaats in 2025. De kosten zijn begroot in 2025 en 2026. Wij stellen voor deze middelen door te schuiven naar boekjaren 2026 en 2027.

Groen en landschap, implementatie gedragscode en applicatie groen, incidenteel nadeel € 50.000
De gemeente Coevorden heeft behoefte aan een praktische uitwerking van de Gedragscode soortenbescherming die afgelopen juni opnieuw vastgesteld is door het ministerie. Om het bestendige groenbeheer van de buitendienst op basis van de Omgevingswet te kunnen uitvoeren. (Bestendig beheer is cyclische groenbeheer zoals het maaien van bermen en het snoeien van bomen.) Om met de gedragscode te kunnen werken moeten er nog een enkele zaken geregeld worden. Dit betreft o.a. het inventariseren van beschermde soorten en het opstellen van praktisch toepasbare ecologische werkprotocollen voor terugkerende onderhoudsmaatregelen. Medewerkers van zowel de binnen als de buitendienst zijn opgeleid om te werken volgens de Omgevingswet; activiteit flora & fauna (voormalige Wet natuurbescherming). Met het beschikbaar stellen van dit bedrag dient het bestendige beheer- en onderhoud in de organisatie te worden geborgd. (Plan van Aanpak gedragscodetool, gemeente Coevorden).

Groen en landschap, extra kosten voor onderhoud planvakken, incidenteel nadeel € 100.000
Begin dit jaar is het beheerareaal van de plantvakken opnieuw geïnventariseerd en gemuteerd in het beheersysteem. Deze wijzigingen zijn doorgevoerd in het bestek van het plantsoenonderhoud. De aannemer heeft een nieuwe inschrijfstaat aangeleverd op basis van de meest recente informatie. De verwachting is dat de kosten hierdoor circa € 100.000 gaan stijgen. Definitieve gesprekken dienen nog gevoerd te worden om hiervoor een structurele oplossing te vinden.

Veiligheidsbevorderende maatregelen, Omgevingsdienst Drenthe, incidenteel voordeel € 28.000
De Omgevingsdienst heeft het jaar 2024 afgesloten met een positief resultaat. Het deel van de gemeente Coevorden hierin is € 28.000.

Veiligheidsbevorderende maatregelen, Omgevingsdienst Drenthe, incidenteel voordeel € 18.000
Om het jaarprogramma van de Omgevingsdienst Drenthe binnen de begroting te laten passen en door een bijstelling van de vraag van deelnemers vindt er een verschuiving plaats in de deelnemersbijdragen. Dit heeft tot gevolg dat de deelnemersbijdrage met 0,8% is gedaald. Dit levert voor de gemeente Coevorden een incidenteel voordeel op van € 18.000. Hier staat tegenover dat de inzet op meerwerkopdrachten onverminderd hoog is, wat een mogelijke nabalculatie tot gevolg kan hebben.

Ontwikkelingen, risico's en successen

Ontwikkelingen

Toekomstbestendig werken in openbare ruimte

In 2025 hebben wij het project Toekomstbestendig werken in de openbare ruimte (TBOR) een vervolg gegeven. Dit is een project van meerdere jaren. Met dit project willen wij een aantal doelen behalen:

- Goede, integrale meerjarig onderhoudsplan hebben waarmee we de overlast van werkzaamheden zoveel mogelijk beperken door werkzaamheden in één keer uit te voeren i.p.v. losse activiteiten;
- Shared decision making bij (her)inrichting van openbare ruimte (binnen kaders vastgesteld in een technisch handboek);
- Gebiedsgerichte uitvoering van werken en inspelen op de behoefte van de samenleving;
- • Kwantiteit en kwaliteit van de inrichting en het areaal van de openbare ruimte (onder en bovengronds)inzichtelijk hebben en houden;
- Op basis van data beter sturen en keuzes maken op ambitie, beleidsdoelen, beleids-/beheerkeuzes, (maatschappelijke) opgaven1 (?) en financiële middelen;
- Onze onderhoudsplannen t.b.v. van instandhouding van de kapitaalgoederen (grijs, groen en blauw) overeenkomt met de ambitie en benodigde middelen waar de provincie op toetst op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);

Compensatiemiddelen windmolens

In 2016 is door initiatiefnemer Kwind en de gemeente Coevorden gezamenlijk een compensatiebedrag van € 61.000 beschikbaar gesteld voor de wijken Vosmaten en Heege. Bij het Jaarverslag 2017 zijn deze middelen in de algemene reserve gestort. Vanwege gebrek aan initiatieven zijn de gesprekken stil komen te liggen en is het geld tot op heden nog niet besteed. Het voornemen is om het geld via een eenmalige subsidie te verdelen over de 3 buurtverenigingen in de wijken. De wijken kunnen dan zelf bepalen aan welke initiatieven ze het geld besteden, zolang deze initiatieven wel bijdragen aan duurzaamheid en/of leefbaarheid in de wijk. Wij onttrekken deze € 61.000 aan de algemene reserve om gebruik te kunnen maken van deze middelen.

Risico's

Omgevingsdienst, extra opdrachten

Uit de viermaands rapportage van de Omgevingsdienst Drenthe blijkt dat de urenbesteding nog altijd hoog is. De urenbesteding op vergunningen is hoog en de verwachting is dat de geplande uren worden overschreden. Daarnaast zijn er recent twee strafrechtelijke onderzoeken afgerond en lopen er nog twee actieve strafrechtelijke onderzoeken waardoor meer inzet van de 'Omgevingsdienst wordt gevraagd. Naast voornoemde punten is de inzet op extra opdrachten net als vorig jaar hoog. Voorts zijn er een aantal bedrijven waar vooraf geen inzet verwacht werd, maar waar nu toch inzet wordt gevraagd. Dit heeft als gevolg dat op zowel de niet-Drentse matuuren, alsook de extra opdrachten het af te rekenen bedrag hoger zal komen te liggen dan vooraf is begroot. De financiële gevolgen hiervan nemen wij op in het Jaarverslag 2025.

Groen en landschap, groenonderhoud

Door klimaatverandering begint het groeiseizoen steeds vroeger en loopt deze periode langer door. Hierdoor dient er bijvoorbeeld langer ingezet te worden op grasmaaien en plantsoenonderhoud. Door dat het seizoen langer doorloopt komt er druk op de bezetting voor andere opvolgende seizoensgebonden werkzaamheden (reparatie bermen, bladruimen, etc.) Mede door deze veranderingen (en uitval binnen onze eigen dienst door fysieke belasting) is extra inhuur noodzakelijk om het gewenste kwaliteitsniveau te kunnen waarborgen.

Groen en landschap, onkruidbeheersing

De onkruidbeheersing is een onderwerp dat hoog op de agenda staat. Sinds 2014 is chemische onkruidbestrijding op verharding niet meer toegestaan. Hierdoor zijn wij genooddacht te kijken naar alternatieve onkruidbeheersing zoals branden, hete lucht, borstelen, etc. Wat echter niet is aangepast in deze is de afgenomen veeguren in onze overeenkomst met AREA. Juist bij deze alternatieve onkruidbeheersing is een aansluitend veegbeleid van groot belang om het ambitieniveau te behalen. In samenspraak met AREA zijn hebben wij om die reden al een extra inzet gepleegd eind juni in combinatie met borstel echter door de enorme groeidruk dit jaar zal dit nogmaals noodzakelijk zijn om aan het ambitieniveau te voldoen en de veiligheid voor de weggebruiker te kunnen garanderen (onkruid is glad).

Successen

Vastgoed, automatisering

Door de inzet van nieuwe applicaties bij onder andere sporthalverhuur kunnen we efficiënter werken en zijn de huurinkomsten verhoogd. Door gebruik te maken van een nieuw reserveringssysteem worden de daadwerkelijke uren dat er gebruik wordt gemaakt van de sporthal in rekening gebracht.

Programma 3 | Samen

We willen een kindvriendelijke gemeente zijn, waarbij we ervoor kiezen de nadruk te leggen op kansengelijkheid en bestaanszekerheid voor alle inwoners in de meest brede zin van het woord. Bestaanszekerheid vind je in werk, inkomen, gezondheid en (sociale) veiligheid. Wij willen deze behouden en vergroten door een sterke samenwerking met partners waarmee we investeren in preventie, positieve gezondheid en het bieden van een noodzakelijk vangnet.

Beleidskaders

Voor het programma Samen zijn de volgende documenten van belang:

- Visiedocument Samen Krachtig
- Visie Jeugd en uitvoeringsplan
- Opdracht inkoop jeugdhulp regio Zuid-Drenthe
- Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang (BOCE)
- Regiovisie 'Geweld hoort nergens thuis'
- Uitvoeringsplan Laaggeletterdheid
- Programma Intergenerationele armoede
- Beleidsnotitie "Samen voor een gezonder Coevorden"
- Sport- en preventieakkoord

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Vangnet / Normalisering

- Versterken van preventie en verkleinen van gezondheidsverschillen.
- Versterken van de formele en informele ketensamenwerking.
- Sturen op financiële beheersbaarheid in het sociaal domein.

Activiteiten

Datededreven werken binnen Sociaal Domein

Omschrijving activiteit begroting

In 2024 is er gewerkt aan sturingsinformatie voor het sociaal domein. In 2025 gaan we daarmee verder en gaan we met data sturen op efficiency binnen de processen van het sociaal domein.

Kwaliteit

Toelichting

De dashboards die zijn en worden gebouwd geven ons sturingsinformatie. Op basis hiervan kunnen we de dienstverlening aan inwoners beter volgen en kunnen we bijsturen in onze werkwijze.

Domeinoverstijgende samenwerking vormgeven

Omschrijving activiteit begroting

In 2025 zetten we de pilot Domeinoverstijgende Samenwerking in Dalen voort. Dit project was in 2024 tijdelijk on hold gezet, maar is inmiddels weer opgestart. Het doel is om informele en formele zorg meer met elkaar te verbinden, waardoor inwoners de ondersteuning krijgen die op dat moment het beste bij hen past.

Kwaliteit

Toelichting

In Dalen draait een pilot gericht op Domein overstijgende samenwerking. Deze aanpak vormt de opmaat naar het Programma Zorgzame Gemeenschappen.

In de komende periode wordt verkend hoe de pilot geleidelijk kan overvloeien in dit programma. Ook wordt onderzocht op welke wijze het programma structureel vorm kan krijgen, met aandacht voor duurzame samenwerking tussen betrokken domeinen en partijen.

Implementeren intern en uitdragen extern van positieve gezondheid

Omschrijving activiteit begroting

In samenwerking met collega's sociaal domein geven we een boost aan het werken volgens het gedachtegoed van positieve gezondheid. Dit loopt als een rode draad door het beleid Samen voor een Gezonder Coevorden. Dit om maximaal in te zetten op preventie. Een voorbeeld hiervan is de inzet van Healthy Aging om de WMO kosten te beperken en zelfredzaamheid te vergroten.

Kwaliteit

Toelichting

- De gemeente neemt deel aan de Gezonde Marke, een samenwerking van diverse Drentse organisaties: zorg- en welzijnsorganisaties, de provincie, zorgverzekeraars en gemeenten. De Gezonde Marke richt zich op positieve gezondheid voor alle inwoners. Dit betekent meer dan alleen de afwezigheid van ziekte; het gaat om welzijn, veerkracht en een sterk sociaal netwerk.
- In het kader van 'vitaal ouder worden' hebben we fittesten in Sleen georganiseerd waar positieve gezondheid centraal stond. We hebben breed gekeken naar de gezondheid en het welzijn van onze inwoners. De nadruk lag op veerkracht en wat het leven zinvol maakt. Daarnaast konden deelnemers kennismaken met het beweegaanbod in hun eigen omgeving.
- Positieve Gezondheid levert ook waardevolle bijdrage aan het Wmo-beleid door de eigen regie van inwoners te versterken. In de nieuwe Wmo-visie, die in september in raad komt, is positieve gezondheid ook een wezenlijk onderdeel van de strategie om de visie te realiseren.
- We gaan Welzijn op Recept uitrollen binnen onze gemeente: een benadering binnen de positieve gezondheid waarbij huisartsen mensen met psychosociale klachten doorverwijzen naar een welzijnscoach, in plaats van een medisch recept.
- We stimuleren een gezonde levensstijl volgens de uitgangspunten van positieve gezondheid, faciliteren informele ondersteuning en zorg via het project Zorgzame gemeenschappen: in Dalen gaan we een aanspreekpunt inzetten voor een hulpvraag. Samen met de inwoner wordt er gekeken welke ondersteuning wenselijk is en wat de inwoner zelf zou kunnen.

Lokaal uitvoeringsplan Dementievriendelijk Coevorden, Eén tegen eenzaamheid

Omschrijving activiteit begroting

In 2025 gaan we verder met de doelstellingen die gevormd zijn voor het thema Dementie.

We willen een aanbod realiseren waarin mantelzorgers ondersteund kunnen worden rondom het thema Dementie.

Het doel is voor de inwoners van Coevorden een breed aanbod te bieden voor de groeiende groep mensen die met dementie te maken hebben. Gemeente Coevorden heeft vooral een faciliterende rol en wil dit samen met de betrokken partijen verder vorm gaan geven.

Kwaliteit

Toelichting

In 2025 geven we een vervolg aan de werkgroep Dementievriendelijk Coevorden.

Samen met betrokken partners werken we aan missie en visie en formuleren we concrete doelen voor de komende jaren. Hiermee bouwen we verder aan een inclusieve en ondersteunende samenleving voor mensen met Dementie en hun naasten.

In 2025 start een pilot in samenwerking met zorgorganisatie de Hooijmijt, gericht op psycho-educatie voor mantelzorgers van mensen met Dementie. De pilot wordt gefinancierd vanuit de SPUK-GALA middelen en eind 2025 gemonitord en geëvalueerd.

Lokale inclusieagenda

Omschrijving activiteit begroting

De gemeente Coevorden wil dat iedereen naar vermogen en behoefte mee kan doen, waarbij het niet uitmaakt wat je leeftijd, afkomst, huidskleur, religie, opleidingsniveau, seksuele voorkeur, gender, lichamelijke en psychische beperkingen zijn. Meedoen op school, op de arbeidsmarkt, bij clubs en (sport-)verenigingen, in de wijk/buurt, het kunnen zijn wie je wilt zijn. Het gaat hierbij om kansengelijkheid, toegankelijkheid en participatie en dit is nog niet voor iedereen vanzelfsprekend. Mensen kunnen om wie ze zijn worden uitgesloten van deelname aan de samenleving.

Binnen onze gemeente schrijven we diverse beleidsnota's waarin we inclusie en diversiteit willen bevorderen voor al onze inwoners. Dit vraagt continu om aandacht van zowel onze partners als beleidsmedewerkers. Een autonome ontwikkeling die vraagt om inclusief beleid te ontwikkelen om de bewustwording, de aanpak te vergroten en op dit thema te verbreden.

Kwaliteit

Toelichting

Voor het ontwikkelen van een Lokale Inclusie Agenda (LIA) gaan we een projectopdracht opstellen. We benaderen een externe partij om de LIA te ontwikkelen in samenwerking met o.a. beleidsmedewerkers, partners en ervaringsdeskundigen (vertegenwoordigd in Adviesraad Sociaal Domein, Toegankelijk Coevorden, Ouderenbonden etc.).

We gaan verschillende thema's aan elkaar verbinden:

- het beleid rondom het VN-verdrag Handicap;
- het tegengaan van discriminatie en racisme;
- het zijn van een Regenbooggemeente;
- de activiteiten m.b.t. Orange the World.

Maatregelenpakket Jeugd

Omschrijving activiteit begroting

We gaan een grondige analyse doen om te onderzoeken waarom de lasten van de jeugdhulp substantieel stijgen. We stellen een plan van aanpak op om te werken aan het beschikbaar en financieel beheersbaar houden van de jeugdhulp voor de jeugdigen die dat nodig hebben. Daarna geven we uitvoering aan het plan van aanpak. Daarbij voeren we ook de onderdelen van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd uit.

Kwaliteit

Toelichting

Maatregelen uit het maatregelenpakket zijn ingezet. De maatregelen zijn gericht op het verminderen van de instroom en het vergroten van de uitstroom in de jeugdhulp. De datadashboards om cijfers en trends rondom jeugdzorggebruik te kunnen monitoren zijn verder geoptimaliseerd en in gebruik genomen en geven de gewenste informatie voor analyses. De meeste maatregelen hebben een langere periode nodig om effect hiervan te kunnen zien. De ingezette maatregelen leiden op dit moment nog onvoldoende tot een afvlakking van de stijging van de kosten. Er worden aanvullende maatregelen voorbereid.

Ontheemden opvang tot maart 2026

Omschrijving activiteit begroting

Coevorden draagt bij aan de landelijke en regionale opgave vluchtelingenopvang. Dat doen we door een veilige woonomgeving te creëren en te behouden op de gemeentelijke opvanglocaties die we in ieder geval in stand houden tot de einddatum van de RTB (Richtlijn Tijdelijke Bescherming) zijnde 4 maart 2026.

Daarnaast ondersteunen we de gastgezinnen en hun inwonende vluchtelingen pro actief. Samen met onderwijspartners zorgen we ervoor dat alle leerplichtige kinderen naar school gaan en volwassenen taalondersteuning krijgen. Werkgevers en vluchtelingen faciliteren we om zo snel mogelijk aan het werk te gaan.

Kwaliteit

Toelichting

De Richtlijn Tijdelijke Bescherming is door het kabinet verlengd tot 4 maart 2027.

Terugbrengen tijdelijke uitbreiding capaciteit AZC Zweeloo

Omschrijving activiteit begroting

De tijdelijke uitbreiding AZC loopt van 1 juni 2023 tot 1 juni 2025. In principe zal de capaciteit in juni 2025 door COA teruggebracht worden van 500 naar 450 asielzoekers. Vanaf juni 2025 is de samenstelling doelgroepen op het AZC 430 reguliere asielzoekers en 20 AMV (minderjarige asielzoekers)

Kwaliteit

Toelichting

Door COA gerealiseerd voor 1 juni 2025. Er volgt een addendum op de bestaande bestuursovereenkomst.

Uitvoering geven aan de 'Gezonde wijken'

Omschrijving activiteit begroting

Wij werken integraal aan het realiseren van gezonde wijken. De woonvisie, omgevingsvisie, de woon/zorg visie en het WMO beleid vormen hier de belangrijkste beleidskaders. Actueel krijgt de uitvoeringsagenda woon/zorg visie steeds meer vorm. Wij vragen via de regiodeal middelen aan om deze uitvoeringsagenda tot realisatie te kunnen brengen.

Verder geeft de werkagenda gezonde Marke op diverse terreinen impulsen om te komen tot een andere benadering van zorg vraagstukken. Ook de pilot DOS in Dalen is in dit kader relevant.

Kwaliteit

Visie document met opgave Asiel, huisvesting statushouders, inburgering, huisvesting AMV en opvang ontheemden Oekraïne

Omschrijving activiteit begroting

De gemeentelijke visie beschrijft ontwikkelingen op korte en lange termijn in de migratieketen en welke scenario's zich voor zouden kunnen doen. Wat hebben alle betrokkenen in de migratieketen dan met elkaar te doen en waar kunnen we ons nu al op voorbereiden? De visie wordt verrijkt door het betrekken van interne en externe stakeholders.

Kwaliteit

Toelichting

Gelet op de landelijke politieke ontwikkelingen met verkiezingen in oktober 2025 is het niet mogelijk een visie voor een langere termijn te schrijven. We informeren de Raad in december 2025 middels een brief over de actuele ontwikkelingen.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Bestaanszekerheid

- Ondersteuning van inwoners in hun (financiële) zelfredzaamheid.
- Vergroten van participatie kwetsbare inwoners.
- Doorbreken intergenerationele armoede.

Activiteiten

Evalueren en bijsturen van het Minimabeleid

Omschrijving activiteit begroting

Evalueren en bijsturen minimabeleid:

In 2023 zijn we gestart met een scenario-uitwerking voor het verruimen van de inkomensgrenzen en voorwaarden voor de minimaregelingen. De rekenkamer heeft inmiddels een onderzoek afgerond naar het minimabeleid. In 2024 is gestart met een verdiepend onderzoek naar de Doe-Mee-Webwinkel. We verwachten eind 2024 uitgewerkte scenario's voor te kunnen leggen voor een wijziging van de minimaregelingen. De huidige inzichten laten zien dat deze verruiming en vernieuwing van het beleid met ingang van 2025 een structurele bijdrage van € 100.000 per jaar vraagt. Daarnaast willen wij in 2025 starten met de inzet van schuldsanering, waarvan wij verwachten de kosten binnen onze huidige budgetten te kunnen opvangen.

Kwaliteit

Toelichting

In 2023 en 2024 zijn er twee onderzoeken uitgevoerd naar de Doe-Mee-regeling, gericht op de effectiviteit ervan. Op basis van de uitkomsten van deze onderzoeken is het aanbod van de webwinkel verbreed en de inkomensgrens verruimd, van 110% van het sociaal minimum naar 120% van het sociaal minimum. Voor het Kindpakket is dit van 110% van het sociaal minimum naar 130% van het sociaal minimum gegaan. Op deze manier kunnen meer inwoners gebruik maken van de regeling en kiezen uit een breder aanbod.

Conform het besluit van de gemeenteraad is het Saneringskrediet ingevoerd als extra instrument in het kader van schuldhulpverlening. Per medio september 2025 wordt gestart met het toepassen. De kosten voor implementatie verwachten wij binnen onze huidige budgetten te kunnen opvangen. Doel van dit instrument is meer mensen duurzaam uit te laten stromen uit de schuldhulpverlening en daarmee zelfredzaam te maken.

Gemeentelijke visie beschut werk

Omschrijving activiteit begroting

Wij vinden het belangrijk dat iedereen kan meedoen aan de samenleving en op de arbeidsmarkt op een plek die op dat moment het best passend is. Dit vraagt om een integrale visie op onze dienstverlening aan uitkeringsgerechtigden. Hieronder valt ook de doelgroep beschut werk. In de visieontwikkeling nemen we de beleidsontwikkelingen op landelijke niveau t.a.v. beschut werk en sociaal ontwikkelbedrijven mee.

De visie vertalen we naar een uitvoeringsplan. Deze is uiterlijk gereed in het tweede kwartaal van 2025.

Kwaliteit

Toelichting

De beleidsnota 'Geloof in eigen kunnen' is in Q2 van 2025 vastgesteld door de raad, waarbij we momenteel werken aan een uitvoeringsagenda.

Hervorming arbeidsmarktinfrastructuur (transitiejaar)

Omschrijving activiteit begroting

De overheid wil in de arbeidsmarktregio's een aanpak van intensievere samenwerking en maatwerk stimuleren om de arbeidsmarktdienstverlening te verbeteren. . Onder de noemer 'Hervorming arbeidsmarktinfrastructuur' wordt actie ondernomen op 4 maatregelen: 1. één regionaal loket: het Werkcentrum; versterken van het van-werk-naar-werk-stelsel; meer centraal zetten van de ondersteuningsbehoefte; structureel borgen van een gezamenlijke publiek-private governance. 1 januari 2026 is de beoogde ingangsdatum van aangepaste SUWI wet- en regelgeving. 2025 is een transitiejaar waarin wij, in de Arbeidsmarktregio Drenthe, samen invulling geven aan de maatregelen vanuit de hervorming.

Kwaliteit

Kansrijk Opgroeien

Omschrijving activiteit begroting

Binnen het programma Kansrijk Opgroeien blijven we inzetten op herkenning en het bestrijden van generatiearmoede. We ronden in 2025 een verkenning af waarbij we onderzoeken wat in Coevorden de mogelijkheden zijn voor een brede inzet van (ervaringsdeskundige) buddy's. Daarnaast geven we uitvoering aan het totaal van samenhangende inspanningen uit het programma, zoals uitvoering geven aan motie 202419: Samenwerking met het JeugdEducatieFonds om bij te dragen aan de ontwikkelkansen van kinderen in armoede. In 2025 willen we zo veel mogelijk inwoners die geconfronteerd worden met generatie-armoede bereiken door aan te sluiten bij de behoefte van deze inwoners zelf.

Kwaliteit

Toelichting

Samen met het programmateam is hard gewerkt aan de doelstellingen van het programma. De verkenning naar draagvlak voor en behoefte aan inzet van ervaringsdeskundige buddy's is positief afgerond en heeft geleid tot de start van een tweejarige pilot Kansrijk Coevorden, welke in het najaar gaat starten. Hierbij sluiten we maximaal aan bij de behoefte van de inwoner zelf. Ook de eerste resultaten van Jeugd Educatie Fonds zijn positief, er worden veel kinderen geholpen om meer mee te kunnen doen vanuit de beschikbare budgetten.

In oktober wordt er, samen met de werkgroep armoede en schulden een 'Stap Vooruit Plein' georganiseerd in winkelcentrum Gansehof om inwoners die dat willen, te laten zien wat er allemaal kan en mogelijk is om een stap vooruit te kunnen zetten, vanuit een gezamenlijke, integrale aanpak. Het idee is om dit laagdrempelig te organiseren voor alle inwoners en niet alleen voor de inwoners die armoede ervaren.

Succesvolle elementen van het project energiearmoede borgen

Omschrijving activiteit begroting

In 2025 zetten we in samenwerking met de provincie de fixbusjes in om bij inwoners energiebesparende maatregelen uit te voeren. De Doe mee energie regeling blijft doorlopen waarbij de betreffende inwoners via de doe-mee webwinkel energiebesparende artikelen kunnen bestellen. Inwoners van onze gemeente kunnen daarnaast een subsidie aanvragen voor isolatie van de schil van hun woning.

Kwaliteit

Toekomstbestendige governance structuur in de samenwerking EMCO-groep en Menso

Omschrijving activiteit begroting

Het bestuur van de EMCO onderzoekt een toekomstbestendige governance-structuur voor de samenwerking tussen de EMCO-groep en Menso NV. Deze structuur moet aansluiten bij de koers, visie, samenwerkingsambities, doelen en verwachtingen van de stakeholders van beide organisaties. Als één van de deelnemende gemeenten in de EMCO-groep zijn wij onderdeel van dit proces. In de eerste helft van 2025 zal de ambtelijke werkgroep mogelijke varianten ontwikkelen en uitwerken waarin wij ook onze uitgangspunten zullen inbrengen. Het resultaat hiervan moet voor de zomer van 2025 leiden tot richtinggevende keuzes door uw raad, in aanloop naar de definitieve besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de EMCO-groep. Het volledige onderzoek zal voor 1 januari 2026 zijn afgerond.

Kwaliteit

Toelichting

De richtinggevende keuzes zullen naar verwachting eind 2025 worden voorgelegd aan uw raad. Uw raad is op 16 september 2025 bijgepraat over de stand van zaken.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Verenigingsleven

- Versterken van preventie en verkleinen van gezondheidsverschillen.

Activiteiten

Sport- en preventieakkoord evalueren en vervolg bepalen

Omschrijving activiteit begroting

Het Sport- en preventieakkoord is in 2020 vastgesteld en inmiddels ligt er het GALA en een Sportnota: waar staan we nu op het gebied van leefstijl en bewegen en hoe houden we lokaal de goede focus en energie?

Kwaliteit

Toelichting

Sinds de vaststelling van het beleidsplan Gezond in Coevorden zijn er mooie stappen gezet in de uitvoering, die met het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) extra kracht hebben gekregen. De gemeente werkt samen met zorg, welzijn en sportaanbieders, ondersteund door lokale en landelijke middelen en tools. De uitdaging ligt nu in het vasthouden van energie, het doorontwikkelen van succesvolle activiteiten en het versterken van het lokale netwerk. Buurtsportcoaches blijven hierin een cruciale schakel, zodat leefstijl en bewegen ook de komende jaren stevig op de agenda blijven. Aangezien het GALA-plan loopt tot en met 2026, is het belangrijk om in de loop van volgend jaar de plannen te actualiseren.

Sportnota

Omschrijving activiteit begroting

We hebben al meerdere sessies gehad om input te verzamelen vanuit de Raad en de verenigingen. Er komen nog een aantal afstemmingsmomenten. We verwachten na de zomer 2025 een sportnota te kunnen presenteren met daarbij de aanvraag van de benodigde financiële middelen.

Kwaliteit

Toelichting

In maart 2025 heeft een sessie met de Raad plaatsgevonden om input op te halen. De kaderbrief heeft tot effect dat de scope van de Sportnota is bijgesteld tot strategische Sportnota met een uitvoeringsagenda. We streven naar het opleveren van een sportnota in het najaar met de kanttekening dat de benodigde financiële middelen voor de komende jaren beperkt zijn.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Veiligheid en leefbaarheid

- Vergroting van leefbaarheid en veiligheid.

Activiteiten

Bibob-beleid, Beleidsregel Wet aanpak woonoverlast en actualisatie APV

Omschrijving activiteit begroting

- Het Bibob-beleid en de Beleidsregel Wet aanpak Woonoverlast wordt geactualiseerd en geïmplementeerd in 2025.

Kwaliteit

Toelichting

Het Bibob-beleid is geactualiseerd en wordt in september voorgelegd aan de burgemeester en het college ter vaststelling. De verwachting is dat het beleid begin 2026 volledig is geïmplementeerd. De beleidsregel Wet aanpak woonoverlast is nog niet geactualiseerd. Dit traject wordt in 2025 opgestart.

Evenementenbeleid

Omschrijving activiteit begroting

In 2025 huren we extern iemand in die het huidige evenementenbeleid gaat actualiseren. Hierbij wordt zowel intern als extern input opgehaald. Daarnaast worden de processen die voortkomen uit het evenementenbeleid geïnventariseerd en waar nodig geactualiseerd/ geoptimaliseerd voor een duidelijk en effectieve dienstverlening. Het beleid wordt ter besluitvorming voorgelegd.

Kwaliteit

Toelichting

In Q1 en Q2 van 2025 is geïnventariseerd waar de knelpunten/ aandachtspunten zitten in het huidige beleid en de processen. Op basis hiervan is een duidelijke opdrachtomschrijving geformuleerd. De opdracht is uitgezet en er is een geschikte externe partij gevonden. In Q3 wordt er gestart met de daadwerkelijke actualisatie van het evenementenbeleid.

Exploatievergunningen op orde

Omschrijving activiteit begroting

In 2025 wordt verder gegaan met de uitrol van het projectplan Exploatievergunningen. De uitrol wordt gefaseerd, conform projectplan, uitgevoerd. Dekking van formatie voor 2025 is geborgd.

Kwaliteit

Toelichting

In 2025 is er verder gewerkt aan de uitrol van het projectplan Exploatievergunning. De eerste stap was aanpassing van het beleid, dit is op- en vastgesteld. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet in de uitrol van de exploitatievergunningen. De dekking van de formatie is momenteel niet geborgd, door ziekte binnen de vergunningverleners APV/Bijzondere wetten. Dit heeft gemaakt dat de projectleider exploitatievergunningen (tijdelijk) ingezet is als vergunningverlener. Wel wordt de uitrol van de exploitatievergunningen in 2025 gefaseerd opgepakt.

Ondermijning

Omschrijving activiteit begroting

Het uitvoeringsplan Ondermijning 20252027 wordt in Q4 2024 opgeleverd en vastgesteld.

In 2025 wordt gestart met de uitvoering van het uitvoeringsplan Ondermijning 20252027. De focus in 2025 ligt vooral op activiteiten die de bewustwording en weerbaarheid op dit thema vergroten bij zowel de bestuurlijke als de ambtelijke organisatie.

Kwaliteit

Toelichting

Wij liggen op schema met de uitvoering van het Uitvoeringsplan Ondermijning 20252027. De geplande acties worden conform tijdsplan opgepakt en uitgevoerd.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Kunst en cultuur

- Vitale culturele gemeente.

Activiteiten

80 jaar vrijheid

Omschrijving activiteit begroting

In 2025 vieren we in Drenthe, en dus ook in de gemeente Coevorden, dat het 80 jaar geleden is dat de Tweede Wereldoorlog ten einde kwam. 80 jaar vrijheid is een bijzondere mijlpaal, waar we in Coevorden uitgebreid bij stil willen staan. Te beginnen in Coevorden op 5 en 6 april 2025 als gezamenlijke start met de provincie en in de weken daarna op vele andere plekken in de gemeente.

Kwaliteit

Toelichting

De activiteiten zijn uitgevoerd zoals afgesproken en hebben het beoogde effect gehad. Het heeft circa € 30.000 meer gekost dan begroot waarover de raad mondeling en bij raadsbrief is geïnformeerd.

Culturele broedplaats Coevorden

Omschrijving activiteit begroting

In de cultuurnota 'Cultureel Kansrijk Opgroeien' staat de ambitie om in de stad Coevorden een culturele broedplaats te realiseren als onderdeel van de culturele basisinfrastructuur. Een plek waar inwoners samen cultuur kunnen maken, waar plaats is voor ontmoeten, leren en beleven. In 2024 deden we een locatie- en haalbaarheidsonderzoek op basis waarvan in 2025 besluiten worden genomen. Daarna volgt realisatie.

Kwaliteit

Toelichting

Een volgend college besluit over de realisatie van de culturele broedplaats. Wij zien de haalbaarheid daarvan in samenhang met andere opgaven in de binnenstad van Coevorden.

Monitoring uitvoering beleid

Omschrijving activiteit begroting

Bij de vaststelling van de cultuurnota 'Cultureel Kansrijk Opgroeien' werd de afspraak gemaakt dat de uitvoering van het cultuurbeleid jaarlijks op een lichte wijze gemonitord zou worden. Vanaf 2025 geven wij uitvoering aan deze afspraak.

Kwaliteit

Toelichting

In het eerste kwartaal van 2025 hebben wij uitgebreid verslag gedaan van de uitvoering van het cultuurbeleid in 2024.

Slag bij Ane

Omschrijving activiteit begroting

In 2027 is het 800 jaar geleden dat de Slag bij Ane plaatsvond. Een bijzonder verhaal over opstand en hoe je met vereende krachten je kunt weren tegen machthebbers die hun wil opleggen aan het volk. Een groot leger, onder leiding van de bisschop van Utrecht moest het onderspit delven tegen een leger dat vooral bestond uit boeren, gewone vrouwen en mannen. Deze slag is vormend geweest voor Coevorden en Hardenberg, voor de inrichting van Noord-Nederland en de bestuurlijke centra in Assen en Zwolle. Samen met de gemeente Hardenberg en stakeholders zijn we in gesprek over dit jubileum: wat willen we bereiken en hoe werken we daar naar toe? Vanaf 2025 zal de voorbereiding starten.

Kwaliteit

Toelichting

In het eerste halfjaar hebben we bestuurlijk en ambtelijk de stappen gezet om te komen tot een projectorganisatie en een plan voor het gezamenlijk stilstaan bij 800 jaar Slag bij Ane. Bij de programmabegroting werken we het voorstel in de Kaderbrief 2026 uit om in 2026 en 2027 middelen (voor ieder jaar 80.000 euro) vrij te maken voor dit jubileum. Daarnaast is uit Regio Deal Zuidoost-Drenthe een bijdrage toegekend voor locatietheater en diverse projecten onder de noemer van 'The Road to Ane'.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Jeugd en onderwijs

- Sterke sociale infrastructuur;
- Versterking van het opvoed- en opgroeiklimaat;
- Nieuwbouw De Nieuwe Veste;
- Goede onderwijshuisvesting.

Activiteiten

Aanpak onderwijsachterstanden

Omschrijving activiteit begroting

Implementatie van de herijkte aanpak onderwijsachterstanden o.a. op basis van de evaluatie die eind 2024 wordt uitgevoerd en de nieuwe subsidieregeling voor- en vroegschoolse educatie.

Kwaliteit

Toelichting

We zijn gestart met de implementatie van de herijkte aanpak onderwijsachterstanden. Deze aanpak is gebaseerd op de uitkomsten van de evaluatie en sluit aan bij de nieuwe subsidieregeling voor voor- en vroegschoolse educatie. Zowel de evaluatie als de implementatie vindt plaats in nauwe samenwerking met alle betrokken partijen.

Afronden van het Nationaal Programma Onderwijs

Omschrijving activiteit begroting

Het NPO project gaat zijn eindfase in en eindigt in de zomer 2025. De komende tijd is er vooral aandacht voor hoe we samenwerkingen tussen scholen, kinderopvang en lokale partners kunnen voortzetten en borgen.

Kwaliteit

Toelichting

Het Nationaal Programma Onderwijs hebben we afgerond met de scholen en kinderopvangorganisaties. Met de inzet van de NPO middelen is onder andere bijgedragen aan het verbeteren van sociale interactie, bewegen en leesvaardigheden.

Anders kijken naar preventie

Omschrijving activiteit begroting

De opgedane inzichten van de inspiratiebijeenkomst op 6 februari 2024 blijven we benutten en onder de aandacht brengen en daarnaast blijven we inspireren met voorbeelden. Een beweging van anders kijken naar preventie op gang brengen in het gehele werkveld, o.a. door het inzetten van casereviews i.s.m. betrokken partijen. Met als doel om te leren hoe er meer vanuit het versterken van de context kan worden gewerkt i.p.v. te veel medisch-individueel te kijken. En door in de overlegvormen, waar gesproken wordt over eventuele inzet van jeugdhulp, scherp te zijn op mogelijkheden om de contexten rondom kinderen te versterken i.p.v. te veel medisch-individueel te kijken. Meedenken met de partners in het werkveld over hoe we het anders denken over preventie vorm kunnen gaan geven in concreet aanbod en welk aanbod wellicht niet meer passend is.

Kwaliteit

Toelichting

Er worden en zijn bijeenkomsten georganiseerd over de hervormingsagenda en het belang van meer preventief werken. De sociale kaart is in beeld gebracht om inwoners en professionals meer toe te leiden naar al beschikbaar aanbod in het voorveld. Er is een project in voorbereiding om de sociale basis infrastructuur te versterken. Dit is een doorlopend proces waar aan gewerkt wordt, en gewerkt blijft worden.

Jongeren in de bijstand

Omschrijving activiteit begroting

We zetten het onderzoek naar 'jongeren in de bijstand' voort en maken keuzes richting een (zo integraal mogelijke keten) aanpak.

Kwaliteit

Toelichting

Kansrijke start

Omschrijving activiteit begroting

Activiteiten als het vergoeden van babystartpakketten en de kraamzorgvergoeding worden voortgezet. We gaan met partners na op welke wijze het project gezinsplanning kan worden vormgegeven en of een vergoeding voor anticonceptie mogelijk is. Komende tijd wordt nagegaan hoe de overlegstructuur van Kansrijke start qua inhoud gekoppeld kan worden aan één van de thema's in de LEJA om dubbelingen in overlegstructuur en inhoud te voorkomen.

Kwaliteit

Toelichting

De aanwezigheid van deelnemende partners aan de overleggen van de werkgroep Kansrijke Start is te beperkt om samen het opvoed en opgroeiklimaat te versterken. We gaan de komende tijd in gesprek met de partners of de inhoud en doelen nog actueel zijn. Daarbij bespreken we de samenwerking die nodig is om de uitdagingen in de hervormingsagenda samen aan te gaan.

Lokale educatieve jeugdagenda

Omschrijving activiteit begroting

De Lokale Educatieve Jeugd Agenda (LEJA) is de overlegstructuur van onderwijs, kinderopvang, gemeente, welzijn, bibliotheek en jeugdgezondheidsorganisaties. De inhoudelijke LEJA wordt verder uitgewerkt in (aanpassing van) bestaande activiteiten en nieuwe activiteiten. Passend bij de wettelijke thema's voorkomen van segregatie, bevorderen van integratie, bestrijden van onderwijsachterstanden, afstemming over inschrijving en toelatingsprocedures. Normaliseren (Anders kijken naar preventie) en demedicaliseren zijn hierbij uitgangspunten.

Kwaliteit

Toelichting

Er zijn inmiddels twee bestuurlijke LEJA-overleggen gehouden. In deze overleggen is de samenwerking tussen de betrokken partijen verder versterkt en zijn gezamenlijke prioriteiten vastgesteld. De onderwerpen die daarbij aan bod komen zijn o.a.; Vroeg- en voorschoolse educatie, NPO- middelen, de rol van de bibliotheek, samenwerkingen tussen zorg en onderwijs en de toelating en inschrijvingsafspraken binnen onderwijs.

Daarnaast komen de vier werkgroepen die onder het LEJA vallen regelmatig bijeen. Vanuit hun werk zijn inmiddels twee projecten ontwikkeld die bestuurlijk zijn goedgekeurd en momenteel in uitvoering zijn: 1) Ouders, kinderen en professionals in gesprek. 2) Inclusieve ontwikkelomgeving voor kinderen in de gemeente Coevorden.

Dankzij deze nieuwe overlegstructuur zijn we beter in staat om gezamenlijk richting te geven aan het versterken van de sociale infrastructuur.

Oplevering de Nieuwe Veste

Omschrijving activiteit begroting

Op 26 januari 2021 werd het voorstel om de huisvesting van De Nieuwe Veste te vernieuwen door uw raad aangenomen. Gedurende 2021 werden er vervolgonderzoeken uitgevoerd, waaronder onderzoek naar de mogelijk locatie. Op 7 december 2021 besloot uw raad om de nieuwbouw van De Nieuwe Veste te realiseren op de locatie Holwert-Midden. Inmiddels zijn we bijna 4 jaar verder en is er veel gebeurd. In de raadsvergadering van oktober 2024 heeft u een besluit genomen.

Kwaliteit

Toelichting

Het definitief ontwerp van het gebouw is afgerond en vastgesteld. De omgevingsvergunning is aangevraagd. Er loopt een beroep tegen het bestemmingsplan. Uitspraak door de Raad van State wordt eind 2025 verwacht. Vanwege het nog niet bereiken van overeenstemming met de eigenaren van de beoogde locatie is eind 2023 een onteigeningsprocedure gestart. Geschatte doorlooptijd is 3 jaar.

Preventiemenu

Omschrijving activiteit begroting

Preventiemenu Gezond Coevorden PO: in het voorjaar 2025 gaan we alle basisscholen bezoeken om in gesprek te gaan over het Preventiemenu: wensen en prioriteiten, maar ook om de onderlinge samenwerking en afstemming van scholen te stimuleren. We adviseren over de thema's binnen de Gezonde School. Dit in samenwerking met de GGD en alle betrokken organisaties. Voor de zomervakantie van 2025 maken we een planning voor schooljaar 2025/2026 voor de basisscholen.

Preventiemenu Gezond Coevorden VO/PRO: het voortgezet onderwijs heeft zeer beperkt gebruik gemaakt van het aanbod binnen het Preventiemenu. Het blijkt in de praktijk lastig te zijn om voorlichtingen in te plannen. We gaan met de scholen in gesprek om te kijken hoe we gezamenlijk een oplossing kunnen vinden.

Kwaliteit

Toelichting

Preventiemenu Gezond Coevorden PO: we zijn in het voorjaar van 2025 met alle basisscholen in gesprek geweest. We hebben uitleg en advies gegeven over de verschillende activiteiten en voorlichtingen onder de thema's van de Gezonde School. Voor aanvang van de zomervakantie is de planning voor schooljaar 2025/2026 naar alle scholen, organisaties en gastdocenten verstuurd. We zien de samenwerking van scholen onderling toenemen, met name bij het organiseren van ouderavonden.

Preventiemenu Gezond Coevorden VO: samen met schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk, beleidsmedewerkers onderwijs en preventie volksgezondheid zijn we in gesprek met het VO. Om gericht in te kunnen zetten op preventie, thema's die spelen, gaan we jongerenwerk inzetten op (individuele) gesprekken in de brugklassen tijdens mentoruren, verzorgt jongerenwerk een workshop tijdens de ouderavond en nemen ze deel aan het brugklaskamp. Deze inzet gaan we eind schooljaar evalueren.

Uitvoeringsplan basisvaardigheden (laaggeletterdheid)

Omschrijving activiteit begroting

Er wordt nog uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan basisvaardigheden 2021/2024. Evaluatie van dit plan heeft plaatsgevonden en een nieuw plan (2025 en verder) wordt i.s.m. stuurgroep geschreven (25% gereed).

In afwachting op landelijke duidelijkheid vanuit het ministerie over budgetten en regierol gemeenten, zal het regionale plan wijzigen.

Kwaliteit

Toelichting

De uitvoering 2021–2024 loopt door. De evaluatie is afgerond en het nieuwe plan 2025+ is ca. 25% gereed.

De Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe II 'Basisvaardig op de werkvloer' is binnengehaald. We onderzoeken de inbedding in het nieuwe beleidsplan en de regionale lijn, met een clusteroverstijgende en waar nodig eenheidsoverstijgende aanpak en bestuurlijke borging. Reden: basis- en levensvaardigheden raken alle domeinen; de aanpak gaat dus verder dan alleen Actief voor Werk. We intensiveren de regionale samenwerking zodat inwoners geen gemeentegrenzen ervaren.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Werkloze jongeren	%	2%	1%	2%	
Kinderen in uitkeringsgezin	%	7%	6%	6%	
Niet sporters	%		50,9%		50,2%
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	330,7	330,2	218,5	200,6
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	346,5	314,8	301,7	303,2
Jongeren met delict voor rechter	%	1%	1%	1%	
Jongeren met jeugdbescherming	%	1,4%	1,1%	1,0%	1,1%
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	12,7%	11,5%	11,7%	12,5%
Jongeren met jeugdreclassering	%		0,2%	0,3%	0,6%
Absoluut verzuim	per 1.000 leerlingen	0		3	2,6
Relatief verzuim	per 1.000 leerlingen	25	27	31	35
Netto arbeidsparticipatie	%	67,6%	69,3%	69,4%	69%
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-18 jaar*	per 1.000 jongeren	7	3	8	8
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2,0%	2,7%	2,2%	2,2%
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	690	650	710	780

Financiën

De financiële afwijkingen zijn als volgt.

PROGRAMMA 3				
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Product	Onderwerp	2025	2026	2027 2028
Veiligheidsbevorderende maatregelen	Meerkosten inhuur BOA's	-50		
Individuele voorzieningen	Jeugdzorg	-6.150		
Individuele voorzieningen	Collectieve zorgverzekering minima	145		
Individuele voorzieningen	Wmo	200		
Participatie	EMCO-Groep, begrotingswijziging 2025	22		
Onderwijs	Onderwijsachterstanden	-170		
Sport en zwembaden	Kapitaallasten kwaliteitsimpuls Sport	236		
		Totaal	-5.767	

Veiligheidsbevorderende maatregelen, incidenteel nadeel € 50.000

De kosten voor de inhuur van de BOA's worden hoger dan begroot. Dit heeft als reden:

- Extra inhuur zodat er standaard twee BOA koppels aanwezig zijn (we hebben 3 BOA's in vaste dienst), we moeten er dus altijd 1 extra inhuren. (Dit is destijds niet meegenomen in de Dienstverleningsovereenkomst met stichting Veiligheidszorg, loopt tot eind 2026)
- Extra inhuur tijdens evenementen zoals 80 jaar vrijheid, Ganzemarkt, paasvuren, oud en nieuw. Maar ook voor extra controles op casussen en evenementen vanwege terugtrekkende beweging politie.

Individuele voorzieningen Jeugd, structureel nadeel ca. € 6.150.000

We voorzien een financiële afwijking op de jeugdzorg. Bij het vaststellen van de begroting werd al een overschrijding van € 4 mln verwacht. Daarnaast was in de paragraaf weerstandsvermogen gemeld dat er een reëel risico dat op verdere overschrijdingen door externe ontwikkelingen, berekend op € 1,3 mln. Op basis van de actuele informatie verwachten we € 6,2 mln overschrijding. Deze heeft de volgende oorzaken:

- €300.000: extra uitgaven vanwege jeugdigen in het AZC met jeugdhulp.
- €232.000: afwijkende declaraties voorgaande jaren;
- € 1,5 mln: de toewijzing van drie jeugdigen die ons € 600.000 per persoon per jaar kosten.

Ook gemeenten om ons heen worden geconfronteerd met dit soort casuïstiek.

- Om te voorkomen dat kosten verder oplopen nemen we nog dit jaar de volgende maatregelen:
- We gaan na op welke producten er veel stijging is en bespreken in het team welke aanvullende maatregelen nog genomen kunnen worden en welke maatregelen tot nu toe onvoldoende werken.
- We bespreken of de kosten van de jeugdigen in het AZC ten laste kunnen worden gebracht van de asielbudgetten en/of welk signaal we hier landelijk over af kunnen geven.
- Voor wat betreft de dure niet-ingekochte één-op-één-plaatsingen wordt regionaal gekeken of er combinaties met andere jeugdigen kunnen zijn. Voor het woonplaatsbeginsel is dit niet mogelijk.
- We onderzoeken of de partij die de één op één begeleiding levert, ook levert conform afspraak (wordt ook echt geleverd waar dit hoge bedrag voor staat)
- We zijn kritisch op de ingezette ondersteuning door de aanbieders. In evaluaties komt het bereiken van de doelen aan de orde en de backoffice checkt het declaratieverkeer op afwijkingen.
- We kijken vooral naar de één-op-één-plaatsingen wanneer de kinderen over kunnen naar een andere plek, omdat het voor hun ontwikkeling én voor de kosten niet goed is om daar te blijven. Bij alle casussen wordt kritisch gekeken of verblijf nog nodig is.
- Andere al genomen maatregelen zijn inzet van de POH's (sinds een aantal jaren), triage, bij enkelvoudige jeugdhulpaanvragen intake en voortgangsgesprek, onderhandelen op de prijs bij cliëntgebonden overeenkomsten.

Individuele voorzieningen, Collectieve zorgverzekering minima, incidenteel voordeel € 145.000
De oorzaak van de onderschrijding kent meerdere factoren. Uit analyse blijkt dat Coevorden aanzienlijk minder inwoners bereikt dan het landelijke gemiddelde (21,9% vs. 34% in 2025). Tot en met een inkomensgrens van 110% is het uitgebreide pakket niet beschikbaar, terwijl juist deze groep mogelijk behoefte heeft aan extra dekking. Bovendien daalt de gemeentelijke bijdrage fors bij een inkomen boven 110%, wat vooral nadelig uitpakt voor lage inkomens met een relatief grote zorgbehoefte. Oudere alleenstaanden maken het meest gebruik van het duurste pakket, waarvoor de gemeentelijke tegemoetkoming het laagst is. In 2026 onderzoeken we hoe we deze doelgroep beter kunnen bereiken en het beschikbare budget gericht kunnen inzetten.

Individuele voorzieningen Wmo, incidenteel voordeel € 200.000
In 2025 resteert circa € 200.000 op het budget voor individuele Wmo-voorzieningen. Dit betreft een incidentele onderschrijding, die verklaart kan worden door de achterstand in het behandelen van aanvragen. Voor de komende jaren verwachten wij geen vergelijkbare onderschrijdingen. Integendeel, door de dubbele vergrijzing en de toenemende complexiteit van ondersteuningsvragen voorzien wij een stijging van de uitgaven binnen de Wmo. Dit sluit aan bij landelijke en regionale trends, waarin de vraag naar ondersteuning en maatwerkvoorzieningen toeneemt. Deze onderschrijding wordt daarom gezien als een eenmalig effect zonder gevolgen voor de meerjarige ramingen.

Onderwijsachterstanden, incidenteel nadeel € 170.000
Het tekort heeft een aantal oorzaken. Tot en met 2022 waren er telkens middelen over in de aanpak van onderwijsachterstanden. Er is toen ingezet op een verruiming van de afspraken en op het vergroten van het bereik van het aantal doelgroepeuters. De verruiming hield in extra budget voor kwaliteit en een verruiming van het begrip doelgroepeuters van 2,5 jaar naar 2 jaar en 3 maanden. De verruiming van dit begrip is ook in de regeling Voorschoolse educatie vastgelegd en moet dan ook zo worden uitgevoerd. Het bereik van de doelgroepeuters ligt in Coevorden inmiddels op 93%. De rijksbijdrage wordt gebaseerd op gemeenten met een vergelijkbare stedelijkheidsgraad (bereik 78 %) en het landelijk gemiddelde (75 %). Hierdoor is ons huidige budget onvoldoende om in de behoeften van onze gemeente en die van de partners te voorzien. Dit heeft tot gevolg dat ons budget niet meer voldoende is. Per 1 juli 2025 gelden er nieuwe subsidievoorwaarden. Deze regeling is minder ruim gemaakt zodat deze beter moet gaan passen in het budget wat wij krijgen van het rijk. Omdat deze nieuwe regeling pas per 172025 is ingegaan hebben we nog steeds te maken met een tekort

Sport en zwembaden, kapitaallasten kwaliteitsimpuls sport, incidenteel voordeel € 236.000
De Kwaliteitsimpuls sport is niet volledig afgerond in 2024. Zowel voor fase 1 als voor fase 2 moeten de laatste definitieve vaststellingen nog plaatsvinden. Het incidentele voordeel ontstaat doordat wij in de programmabegroting 2025 rekening hebben gehouden met afronding in 2024 en daarmee start van de kapitaallasten in 2025.

Ontwikkelingen, risico's en successen

Ontwikkelingen

Veiligheidsbevorderende maatregelen, Opvang ontheemden Oekraïne

In opdracht van het Rijk maken wij in het kader van de opvang ontheemden Oekraïne kosten voor de inrichting en huur van de opvanglocaties, de verstrekking van leefgeld, inhuur extern personeel, beveiliging en allerlei gerelateerde zaken. Hiervoor ontvangen wij van het Rijk een vergoeding van (op dit moment) € 44 per dag per opvangplek. De voorschotdeclaratie voor 2025 van € 3.000.800 hebben wij ontvangen en nemen wij op in de begrotingswijziging behorend bij de bestuursrapportage 2025.

Toenemende werklast APV/Bijzondere wetten Vergunningverlening

Uit de Benchmark uitgevoerd door Berenschot (2024) blijkt dat de gemeente Coevorden 98% meer APV-vergunningaanvragen en 17% meer aanvragen voor evenementenvergunningen heeft dan vergelijkbare gemeenten, maar minder formatie. Het aantal aanvragen is gestegen van 321 (2022) naar 661 (2024), een verdubbeling in twee jaar. Ook het VTH Jaarverslag 2024 en uitvoeringsprogramma 2025 van de gemeente onderbouwen dit tekort.

Bovendien willen we meer regie op evenementen en zien een toenemend aantal oud&nieuwfeesten als gevolg van het verdwijnen van vuurwerk. De huidige capaciteit is hiervoor onvoldoende.

Strafkorting

Wij hebben toegezegd dat wij rapporteren over het aantal opgelegd maatregelen in het kader van de participatiewet. welnu, er zijn in het eerste half jaar van 2025 vier maatregelen opgelegd; dat wil zeggen dat de hoogte van de uitkering verlaagd is omdat verplichtingen niet nagekomen werden. De vier maatregelen variëren in hoogte van € 66,43 tot € 134,55.

Risico's

Inkomen BUIG

BUIG staat voor: Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten. Voor het jaar 2025 verwachten we te koersen op een tekort op het BUIG-budget van 8%. Het verschil tussen de begrote 5% en het verwachte tekort van 8% verwachten wij te kunnen gaan oplossen door een aantal maatregelen. Het effect daarvan is nog niet zeker. Daarom melden we dit als risico.

Programma 4 | Eigenheid dorpen en wijken

Het versterken van de leefbaarheid, vitaliteit en toekomstbestendigheid van dorpen en wijken door middel van effectief gebiedsgericht werken, participatieve besluitvorming, strategische regionale samenwerking en een toekomstgerichte inzet van maatschappelijke voorzieningen.

Beleidskaders

Voor het programma Eigenheid dorpen en wijken zijn de volgende documenten van belang:

- Regionale beleidsagenda Zuidoost-Drenthe

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Gebiedsgericht werken

In het kader van het programma Eigenheid dorpen en wijken hebben wij de volgende doelstellingen geformuleerd:

- Werken aan een inhoudelijke kwaliteitsverbetering van het beleid en uitvoering geven aan het gebiedsgericht werken;
- Toegeruste medewerkers op samenwerken met inwoners, partners en collega's;
- Verbeteren van de woonkwaliteit en leefbaarheid in dorpen/wijken.

Activiteiten

Evaluëren gebiedsgericht werken

Omschrijving activiteit begroting

In de kaderbrief zijn leidende principes vastgesteld voor participatie (overheids- en inwonerp participatie). In 2025 wordt dit verder uitgewerkt en wordt het gebiedsgericht werken geëvalueerd. Deze trajecten leiden gezamenlijk tot de hernieuwde aanpak om de leidende principes uit de kaderbrief te realiseren. De heroriëntatie op het sociaal kan bijdragen aan gebiedsgericht werken. Hiermee nemen wij een voorschot op het nog uit te voeren onderzoek.

Kwaliteit

Toelichting

De activiteiten bevinden zich nog in de uitvoeringsfase en onderzoeken zijn momenteel gaande als het gaat om gebiedsgericht werken. Zoals eerder vermeld worden ook stappen gezet om de ervaringen uit Dalen (domeinoverstijgende gebiedsgerichte aanpak) samen te brengen. In het kader van gebiedsgericht werken is het van belang om duidelijke rollen en verantwoordelijkheden te kennen. Om tot een uitwerking te komen zijn de eerste stappen gezet. Het nader uitwerken van de leidende principes en de participatie volgt in 2026.

Project verduurzaming maatschappelijke accommodaties

Omschrijving activiteit begroting

Voor het verduurzamen van maatschappelijke accommodaties is een verduurzamingssubsidie voor de verzelfstandigde verenigingen, dorpshuizen en zwembaden. Dit betreft een investeringskrediet van 2,5 miljoen.

De hieruit voortvloeiende jaarlijkse kapitaallasten zijn circa €162.500 per jaar. Het voorstel en de ontwerpregeling zijn inmiddels besproken. Over het budget moet in deze begroting nog een besluit genomen worden.

Kwaliteit

Toelichting

Het budget voor het verduurzamen van maatschappelijke accommodaties is vorig jaar vastgesteld tijdens de behandeling van de begroting. De regeling is daarom ingegaan per 1 januari 2025. Op dit moment zijn er 5 aanvragen ingediend en is er circa € 73.000 subsidie verleend als voorschot. Daarnaast zijn er nog een aantal dorpshuizen en/of sportverenigingen druk bezig met het voorbereiden van een aanvraag. De regeling staat in ieder geval nog open tot 1 januari 2027.

Financiën

In dit programma zijn er geen financiële verschillen ten opzichte van de begroting.

Programma 5 | Fundering voor de toekomst

We willen een flexibele en wendbare organisatie waar mensen, systemen en processen doelmatig en elkaar versterkend zijn georganiseerd. Coevorden is een financieel gezonde gemeente, dat willen we inzetten en borgen voor onze inwoners, nu en in de toekomst!

Beleidskaders

Voor het programma Fundering voor de toekomst zijn de volgende documenten van belang:

- Buitenspel
- Coalitieakkoord "Gewoon doen!"
- Regionale beleidsagenda Zuidoost-Drenthe
- Kadernota integriteit Coevorden 2016
- Beleidsindicatoren Bestuur en Organisatie

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Financieel gezond

- Financieel gezond blijven, realistisch begroten en wendbaar zijn voor de toekomst.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen Samen Slimmer Werken met en voor inwoners

- Mét en vóór inwoners
- Mét en vóór college en raad (bestuurlijk/ ambtelijk samenspel)
- Mét en dóór leidinggevenden en opdrachtgevers
- Mét en dóór collega's en teams
- Mét en dóór data, digitale transformatie en nieuwe technologie
- Mét en dóór slimme bedrijfsvoering / staffuncties
- Mét andere partners, overheden/ gemeenten/ VNG

Samen Slimmer Werken is alles wat we doen om onze dienstverlening te verbeteren en het werkplezier te verhogen.

Activiteiten

Optimaliseren van de Sturings- en Verantwoordingscyclus

Omschrijving activiteit begroting

De afgelopen periode is gebleken dat er meerdere wensen zijn om de Sturings- en Verantwoordingscyclus te optimaliseren. Hierbij kan gedacht worden aan het rekenkameronderzoek, de wensen vanuit de raad, maar ook die van het college en de organisatie. Om dit verder te optimaliseren is dit in 2025 een speerpunt.

Kwaliteit

Toelichting

We hebben de wensen verzameld en voeren deze door telkens als een S&V-product wordt gemaakt. Zo is de kaderbrief leesbaarder en meer sturend gemaakt: een integraal afweegmoment om tot een sluitende begroting te komen. De bestuursrapportage wordt beknopter en met focus op afwijkingen van de begroting. De begroting wordt een slag concreter op te berekenen resultaten. Zodoende realiseren we de wensen grotendeels, overige wensen verwerken we in de jaarplanning S&V-cyclus 2026.

Samen Slimmer Werken

Omschrijving activiteit begroting

Het programma TBO (toekomstbestendige organisatie) is in 2023 getransformeerd naar Samen Slimmer Werken (SSW), met en voor Coevorden. Het doel is: Een flexibele en wendbare organisatie waar mensen, systemen en processen doelmatig en elkaar versterkend zijn georganiseerd, zodat de organisatie op de goede manier kan inspelen op de veranderende omgeving met complexer wordende vraagstukken en waar medewerkers werken die bewust kiezen voor het zich inzetten voor de samenleving.

De programmalijnen kunnen, afhankelijk van de organisatievraag en de omgeving, bijgesteld worden gedurende de looptijd van het programma.

Kwaliteit

Toelichting

Het afgelopen jaar hebben we belangrijke stappen gezet binnen het programma Samen Slimmer Werken met en voor Coevorden. De nieuwe organisatiestructuur is geïmplementeerd en de coördinatoren zijn aangesteld, waardoor de basis voor samenwerking en integraliteit stevig staat. De leidinggevenden zijn gestart met een ontwikkeltraject met de nadruk op dienend leiderschap, waarin de nadruk ligt op het ondersteunen van medewerkers, het bevorderen van verbinding en het creëren van werkgeluk. Alle functiebeschrijvingen van medewerkers zijn in kaart gebracht en van een update voorzien (HR21). Medewerkers hebben nu een voorlopige indeling en waardering ontvangen en zijn nu in de gelegenheid gesteld om hierover in gesprek te gaan of een zienswijze in te dienen. Eind van het jaar wordt het nieuwe functiehandboek vastgesteld.

Onderdeel van Samen Slimmer Werken is het verbeteren van het proces rondom Sturen en Verantwoorden. Hiervoor is een projectleider benoemd. Aandacht voor het verbeteren van dit proces werpt zijn eerste vruchten af. We merken dat het ons steeds beter lukt om producten integraal voor te bereiden en aan te bieden aan de gemeenteraad. De recent verschenen kadernota is hier een mooi voorbeeld van.

Daarnaast zijn er belangrijke stappen gezet die ook bijdragen aan betere sturing, inzicht en overzicht:

- **Formatiehuis**

Er is een opdracht vastgesteld voor het formatiehuis en het terugdringen van inhuur. De afgelopen periode zijn flinke stappen gezet om medewerkers aan te nemen op diverse vacatures, hierbij valt te denken aan de strategie Mens en Organisatie, Projectmanager en 2 teamleiders. Hierdoor merken we dat meer rust en stabiliteit ontstaat. Ook is de formatie, bezetting en inhuur per team en cluster inzichtelijk gemaakt. Voor de inhuur is er onderscheid gemaakt in het inhuren op vacatureruimte, ziekte en projecten/programma's. De inzichten laten zien dat wij ongeveer 35% inhuren op de vacatures die lastig te zijn vervullen in verband met de krapte op arbeidsmarkt, 5% op ziekte, 25% op programma en projecten en 35% op extra opdrachten.

- **Procesgericht werken**

Met procesgericht werken is een start gemaakt: alle basisprocessen van de gemeente zijn inmiddels in kaart gebracht. Procesgericht werken richt zich op het hele proces van begin tot eind. Dit geeft overzicht en samenhang, verbetert de kwaliteit van onze dienstverlening en maakt het werk voor medewerkers duidelijker en effectiever.

- **Portfoliomanagement**

Portfoliomanagement is geïntroduceerd en inmiddels niet meer weg te denken.

Portfoliomanagement geeft ons overzicht over alle projecten en initiatieven. Het helpt bewuste keuzes te maken, capaciteit effectief in te zetten en de samenhang tussen projecten te vergroten, zodat we onze strategische doelen beter realiseren.

Deze resultaten laten zien dat we concreet stappen zetten richting een wendbare, samenwerkende en toekomstbestendige organisatie. De komende periode bouwen we hierop voort, met blijvende aandacht voor werkgeluk, verbinding en integraal werken.

Visie op dienstverlening

Omschrijving activiteit begroting

In de kaderbrief 2024 heeft de raad de leidende principes vastgesteld voor participatie (overheids- en inwonerparticipatie). De dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers is hier ook een vorm van. De visie wordt in 2025 opgesteld. Deze visie formuleren we op basis van een inventarisatie en klanttevredenheidsonderzoek. Op basis van de visie wordt een uitvoeringsprogramma opgesteld.

Kwaliteit

Toelichting

De afgelopen periode heeft een verkenning plaatsgevonden bij onze inwoners, marktpartijen en partners. Dit heeft geresulteerd in een klanttevredenheidsonderzoek. Deze is aangevuld met interne bevindingen. In een sessie met de raad gaan we deze uitkomsten delen en met uw input aanvullen. Ook wordt een bijbehorend uitvoeringsprogramma opgesteld en een document met de bijbehorende servicebeloften. De visie wordt na de verkiezingen aan de raad aangeboden ter besluitvorming.

Vormgeven Bestuurlijk Ambtelijk Samenspel, waaronder LTA, PFO's

Omschrijving activiteit begroting

Het bestuurlijk-ambtelijk samenspel is er op gericht om tot deugdelijke besluitvorming en deugdelijke uitvoering van beleid te komen. Het samenspel gaan we verder vormgeven door het inrichten van de portefeuilleoverleggen (de onderwerpen, -de deelnemers, -de rollen en verantwoordelijkheden) waarbij we regelmatig het samenspel in de portefeuilleoverleggen evalueren.

Daarnaast werken we verder aan de Lange Termijn Agenda: planmatig grip krijgen op het verwezenlijken van bestuurlijke ambities door de gemeenteraad 'aan de voorkant' te betrekken door inzicht te geven in onderwerpen die ter besluitvorming worden voorgelegd aan de raad.

Kwaliteit

Toelichting

Voor de portefeuille overleggen (PFO's) heeft het College besloten een aantal verbeteringen door te voeren. Dit leidt tot een nieuwe indeling van de PFO's met daarbij ook een overzicht van rollen en taken bij de PFO's. Deze wordt in najaar 2025 ingevoerd. In het voorjaar 2026 zullen we het evalueren.

Al enige tijd werken we met een Lange Termijn Agenda (LTA) waarbij we gaandeweg de LTA en het proces daarbij verbeteren om uiteindelijk tot een optimale vorm te komen.

Begrotingsdoelstelling (Wat willen we bereiken?)

Doelstellingen De raad in zijn kracht

- Doorontwikkeling van het samenspel op twee niveaus: in de raad, en tussen raad, college en organisatie;
- Raad aan de voorkant: experimenteren met het inbrengen van procesnotities.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Formatie	Fte per 1.000 inwoners		7,81		8,75
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners		7,8		9,7
Apparaatskosten	Kosten per inwoner		766,2		1042,9
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom		7,41%		11,61%
	+ totale kosten inhuur externen				
Overhead	% van totale lasten		12,74%		12,03%

Financiën

De financiële afwijkingen zijn als volgt.

PROGRAMMA 5					
<i>Bedragen x € 1.000</i>					
Product	Onderwerp	2025	2026	2027	2028
Burgerzaken	Tweede kamer verkiezingen 2025	-145			
Bedrijfsvoering	Regiesysteem sociaal domein	140		-120	-120
Bedrijfsvoering	Personele kosten	-1.500			
Bedrijfsvoering	Werving & selectie	-30			
Totaal		-1.535		-120	-120

Bedrijfsvoering, budget voorbereidingskosten voor één gemeentewerf en herontwikkeling twee milieustraten, incidenteel nadeel € 150.000.

In april 2025 heeft de Gemeenteraad ingestemd met het verder onderzoeken naar de meest geschikte locatie van een nieuwe gemeentewerf binnen gemeente Coevorden, waarbij de nadruk ligt op urgentie, doorlooptijd en financiële haalbaarheid. Er is ingestemd met het beschikbaar stellen van een budget voor de voorbereiding van een omgevingsplanprocedure, van € 150.000. In deze bestuursrapportage verwerken wij dit bedrag.

Burgerzaken, Tweede kamer verkiezingen 2025, incidenteel nadeel € 145.000

Vanwege de val van het kabinet zijn er dit jaar vervroegde Tweede Kamerverkiezingen. Voor de organisatie hiervan is aanvullend verkiezingsbudget noodzakelijk.

Bedrijfsvoering, Regiesysteem sociaal domein – incidenteel voordeel € 140.000

De implementatie van het nieuwe regiesysteem binnen het sociaal domein is complexer en omvangrijker gebleken dan vooraf voorzien. De totale kosten bedragen €600.000, waarvan circa €450.000 in 2025. Deze kosten worden geactiveerd op de balans, waardoor er in 2025 een incidenteel voordeel ontstaat van €140.000. Vanaf 2027 ontstaan kapitaallasten als gevolg van deze activering.

De complexiteit is onder meer veroorzaakt door:

- de noodzaak tot aanschaf van een archiefsysteem en de complexe migratie van oude gegevens;
- technische problemen bij koppelingen met de systemen van schuldhulpverlening;
- verouderde processen en structurele ondercapaciteit in functioneel beheer;
- inzet van externe projectleiding en aanvullende modules ter ondersteuning van consultants.
- aanschaf van aanvullende modules ter ondersteuning van consultants van verschillende teams.

Bedrijfsvoering, Personele kosten, nadeel € 1.500.000

Op de personele kosten verwachten wij in 2025 een overschrijding van circa € 1.500.000. Deze extra kosten wordt veroorzaakt door extra benodigde capaciteit voor het realiseren van onze ambities, overbezetting door gewijzigde wet- en regelgeving en ziektevervangings.

De organisatie is constant in ontwikkeling om te anticiperen op de veranderende omgeving met complexer wordende vraagstukken. Een belangrijke pijler van het programma Samen Slimmer Werken is het zorgen voor een stevige, stabiele organisatie met een gezonde balans tussen onze opgaven en de daarvoor beschikbare ambtelijke capaciteit. Dit doen we onder andere door een verantwoorde uitbreiding van de vaste formatie en maximering van de inhuur tot 20%. Ook zullen er keuzes gemaakt moeten worden in de bestuurlijke en ambtelijke ambitie en zetten we meer in op regionale samenwerking. Binnen de opdracht van het formatiehuis zijn de eerste stappen gezet. Er is inzicht en overzicht in de beschikbare formatie en daadwerkelijke bezetting. Ook zien we inmiddels een terugloop in het aantal personen die wij inhuren. Dit jaar willen wij komen tot een duidelijk aanvalsplan voor de overbezetting.

Bedrijfsvoering, overige personeelskosten, werving selectie, incidenteel nadeel € 30.000

De krapte op de arbeidsmarkt in de regio is groot, waardoor het lastig is om bepaalde vacature in te vullen. Het huidige budget voldoet niet, omdat wij steeds vaker externe recruitment bureaus inzetten om de vacature te vullen, nadat het reguliere werving & selectie proces is doorlopen.

Ontwikkelingen, risico's en successen

Risico's

Verhoging kosten ICT gemeente Emmen

Een deel van onze automatisering wordt in BOCE verband uitgevoerd. Deze heeft een budgetoverschrijding gemeld welke wij niet op voorhand aanvaardden. We gaan in gesprek over de factuur en de wijze van tijdig informeren en samen bijsturen. We verwachten eind dit jaar duidelijkheid.

DataWareHouse

Het cluster Datamanagement & BI heeft als kernopdracht het vertalen van informatiebehoeften uit de organisatie naar bruikbare stuurinformatie. Hiervoor worden dashboards ontwikkeld in Qlik Sense. Om deze dashboards betrouwbaar en actueel te voeden, is een robuuste datawarehouse-oplossing noodzakelijk. De huidige voorziening MyExports wordt sinds 2015 ingezet om data uit verschillende bronnen te transformeren en centraal beschikbaar te stellen. Deze voorziening kent inmiddels duidelijke beperkingen in schaalbaarheid, flexibiliteit en beheer en kan steeds vaker niet voorzien in de vraag vanuit de organisatie. Tegelijkertijd nemen de eisen vanuit de organisatie en de maatschappij toe: Data uit uiteenlopende bronnen moet gecombineerd, gekoppeld en verrijkt worden om tot bruikbare informatie te komen. In 2025 ronden wij het onderzoek naar de mogelijke aanbieders van een passend datawarehouse af.

Programma 6 | Financiën en dekkingsmiddelen

In dit programmaonderdeel komen enkele specifieke financiële onderwerpen aan de orde

Beleidskaders

Voor het programma Financiën en dekkingsmiddelen zijn de volgende documenten van belang:

- Nota activabeleid
- Nota financieel beleid
- Nota grondbeleid
- Nota lokale heffingen
- Nota reserves en voorzieningen
- Nota verbonden partijen
- Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024*	2025*
Woonlasten éénpersoonshuishouden	€	856	954	950	981	985
Woonlasten meerpersoonshuishouden	€	908	1.004	1.002	1.036	1.004
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	€	225.000	250.000	287.000	297.000	313.000
*Gemiddelde WOZ-waarde voor 2024 en 2025 zijn voorlopig						

Financiën

De financiële afwijkingen zijn als volgt.

PROGRAMMA 6						
Bedragen x € 1.000						
Product	Onderwerp	2025	2026	2027	2028	
Algemene uitkering Gemeentefonds	Meicirculaire	1.419				
Financiering en dividend	Dividend	130				
Heffing gemeentelijke belastingen	OZB	340				
Heffing gemeentelijke belastingen	Toeristenbelasting	110				
Algemene baten en lasten	Storting algemene reserve	1.000				
Financiering en dividend	Herberekening rente	471				
Totaal		3.470				

Algemene uitkering Gemeentefonds, Meicirculaire, incidenteel voordeel € 1.419.000

In de bijlage Circulaires gemeentefonds is een uitgebreide toelichting opgenomen over de effecten van de meicirculaire 2025.

Financiering en dividend, Dividenden, incidenteel voordeel € 130.000

Dit incidentele voordeel wordt met name veroorzaakt door een hogere dividenduitkering van AREA Reiniging dan waar wij in de Programmabegroting 2025 rekening mee hebben gehouden.

Heffing gemeentelijke belastingen, OZB, incidenteel voordeel € 340.000

De stijgingspercentages zijn in 2024 bepaald op het moment dat de taxaties nog niet waren afgerond. Voor de tariefberekening is dan ook uitgegaan van voorlopige stijgingspercentages. De WOZ-waarden van zowel de woningen als de niet-woningen zijn hoger uitgevallen dan waar in eerste instantie voor de tariefberekening vanuit is gegaan, waardoor de werkelijke stijgingspercentages ook hoger zijn uitgevallen en meer opbrengst is gegenereerd. Daarnaast zijn er nog diverse naheffingen van voorgaande jaren geweest.

Heffing gemeentelijke belastingen, structureel voordeel € 110.000

De extra inkomsten zijn voornamelijk het gevolg van de uitbreiding van het aantal overnachtingsplaatsen in twee parken. Hierdoor konden meer gasten worden ontvangen dan in voorgaande perioden. Deze stijging in capaciteit heeft direct bijgedragen aan een hogere opbrengst toeristenbelasting.

Verlaging structurele storting in de algemene reserve, incidenteel voordeel van € 1.000.000

Vanaf 2026 is bij de programmabegroting 2025 de structurele storting bijgesteld naar € 1.000.000. Nu stellen we voor dat we voor 2025 deze mutatie ook doorvoeren. Dit levert een incidenteel voordeel op van € 1.000.000. Daarmee verwachten we te blijven voldoen aan het toetsingskader van de toezichthouder (provincie).

Financiering en dividend, Renteresultaat, incidenteel voordeel € 471.000

Naar aanleiding van de accountantscontrole over het jaarverslag 2024 hebben we het renteresultaat (onderdeel programma 6) herberekend voor 2025. Hierdoor hebben we rentebaten die eerst bij de programma's ondergebracht zijn, ondergebracht in het renteresultaat in programma 6. Vanaf 2025 voegen wij geen rente meer toe aan onze bestemmingsreserves en in het eerste halfjaar hebben wij minder leningen aan getrokken dan geprognostiseerd. Dit samen levert een voordeling renteresultaat op van € 471.000.

Circulaires gemeentefonds

Financieel effect van de Meicirculaire

EFFECTEN MEICIRCULAIRE	
(bedragen x € 1.000)	
	2025
Uitkeringsfactor	
Accresontwikkeling	848
BTW compensatiefonds	-229
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor	42
Ontwikkeling uitkeringsbasis	
Ontwikkeling uitkeringsbasis	241
Hoeveelheidsverschillen	-110
WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven	-204
Middelen sociaal domein	
Extra middelen Jeugdzorg	831
Subtotaal centraal	1.419
Taakmutaties	
Kinderopvang pleegouders	4
IBO problematische schulden	34
Basisregistratie Personen (BRP): centr. Inschr.	-6
IU/DU/SU	
Voorschoolse voorziening peuters	-2
Jeugdhulp kinderen in een AZC	-2
Invoerings/uitvoeringskosten Omgevingswet	309
Landelijke aanpak Adreskwaliteit	2
Antidiscriminatie voorzieningen	5
Faciliteitenbesluit opvangcentra	310
Einde lening inburgeringsplicht	1
Alleenverdienproblematiek	101
3D's in het sociaal domein	
Participatie	215
Subtotaal decentraal	971
Totaal effecten meicirculaire	2.390

Toelichting op de Meicirculaire

Accressen

In de meicirculaire 2025 is de nieuwe raming van het accres verder opgenomen. Het volume accres wordt vanaf 2024 gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bbp. Voor het jaar 2025 is er geen mutatie in het volume accres. Het loon en prijs accres is naar boven bijgesteld. Dit heeft een positief effect.

BTW-Compensatie Fonds (BCF)

Het BCF-plafond heeft een plafond. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Gemeenten zijn in 2024 € 332 miljoen onder dit plafond gebleven met declaraties. In september 2024 werd al een voorschot van € 447 miljoen uitbetaald. De definitieve afrekening bedraagt hierdoor € 115 miljoen lager en dit bedrag is incidenteel onttrokken in 2025.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Diverse landelijke aantallen zijn geactualiseerd. Hierdoor is in deze meicirculaire sprake van een stijging van de hoeveelheden.

Extra middelen jeugdzorg

Voor 2025 tot en met 2027 komt circa € 3 miljard cumulatief voor gemeenten beschikbaar voor jeugdzorg en voor de terugval in 2026 in het gemeentefonds. Voor 2028 en verder worden de beheersmaatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd versterkt en worden aanvullende maatregelen uitgewerkt.

De deskundigencommissie Van Ark adviseert om het tekort in het budget voor jeugdzorg in gelijke delen te verdelen over Rijk en gemeente. De structurele kosten voor het Rijk zijn € 414 miljoen. Voor gemeente Coevorden betreft dit een voordeel van € 831.000 in 2025. De meerjarige effecten worden verwerkt in de Programmabegroting 2026.

Taakmutaties

Het kabinet heeft geld gereserveerd om problematische schulden aan te pakken. De maatregelen om problematische schulden aan te pakken zijn gebaseerd op het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Problematische schulden. Voor 2025 wordt voor het onderdeel vroegsignalering € 18,7 miljoen overgemaakt naar het gemeentefonds.

De overige taakmutaties, anders dan bovengenoemd, betreffen kleine verschillen.

Integratie-uitkeringen / Decentralisatie-uitkeringen / Specifieke uitkeringen (IU/DU/SU)

In de meicirculaire zijn diverse mutaties inzake de decentralisatie-uitkeringen opgenomen. De mutaties die groot van omvang zijn lichten wij hieronder toe.

Uitvoeringskosten omgevingswet

Er wordt € 80,7 miljoen beschikbaar gesteld zodat gemeenten in hun transitie ervoor kunnen zorgdragen dat ze aangesloten, geoefend en ingeregeld zijn en voldoen aan de in de Omgevingswet gestelde eisen. Deze middelen maken het mogelijk om samen slagkracht te bevorderen en gezamenlijke dienstverlening (bijvoorbeeld op het gebied van werk, scholingsinstrumenten of -trajecten) te ontwikkelen met de partners in de arbeidsmarktregio.

Faciliteitenbesluit opvangcentra

Deze uitkering is bedoeld om de werkzaamheden in en voor de opvangcentra te kunnen vergoeden.

In totaal wordt er € 12,3 mln uitgekeerd in verband met herberekening en actualisatie.

Alleenverdienersproblematiek

Gemeenten kunnen huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdienersproblematiek individuele bijzondere bijstand bieden. Deze decentralisatie-uitkering maakt dit mogelijk. Er is voor de alleenverdienersproblematiek voor 2025 een bedrag van € 25,4 miljoen beschikbaar.

Participatie

De integratie-uitkeringen Participatie en Beschermd wonen zijn geïndexeerd. De uitgekeerde loon- en prijsbijstelling 2025 bedraagt € 102,4 miljoen voor Participatie en € 87,2 miljoen voor Beschermd wonen.

Recapitulatie

Overzicht van baten en lasten

RECAPITULATIE					
Bedragen x € 1.000					
		Primitieve begroting	Reeds geaccordeerde begrotings- wijzigingen	Bestuurs- rapportage	Begroting na wijzigingen
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)					
PR 1.	Bouwen voor de samenleving	19.537	268	1.913	21.718
PR 2.	Duurzaamheid	15.879		2.321	18.200
PR 3.	Samen	57.167		10.698	67.865
PR 4.	Eigenheid dorpen en wijken	649		47	696
PR 5.	Fundering voor de toekomst	23.786		2.573	26.359
PR 6.	Financiën en dekkingsmiddelen	465		-352	113
	Overhead	15.686			
	Totaal lasten	133.169	268	17.200	134.951
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)					
PR 1.	Bouwen voor de samenleving	8.916		-144	8.772
PR 2.	Duurzaamheid	11.862		11	11.873
PR 3.	Samen	13.866		3.701	17.567
PR 4.	Eigenheid dorpen en wijken	4		-4	
PR 5.	Fundering voor de toekomst	838		-22	816
PR 6.	Financiën en dekkingsmiddelen	98.721		2.470	101.191
	Overhead	32			
	Totaal baten	134.239		6.012	140.219
Saldo (exclusief reservemutaties)					
PR 1.	Bouwen voor de samenleving	-10.621	-268	-2.057	-12.946
PR 2.	Duurzaamheid	-4.017		-2.310	-6.327
PR 3.	Samen	-43.301		-6.997	-50.298
PR 4.	Eigenheid dorpen en wijken	-645		-51	-696
PR 5.	Fundering voor de toekomst	-22.948		-2.595	-25.543
PR 6.	Financiën en dekkingsmiddelen	98.256		2.822	101.078
	Overhead	-15.654			
	Saldo exclusief reservemutaties	1.070	-268	-11.188	5.269
	Toevoegingen reserves	2.343	67		2.410
	Onttrekkingen reserves	-1.893		-7.340	-9.233
	Saldo reservemutaties	450	67	-7.340	-6.824
	Saldo inclusief reservemutaties	620	-334	-3.848	12.092

Verloop algemene reserve

Overzicht

VERLOOP ALGEMENE RESERVE					
<i>(bedragen x € 1.000)</i>		Prognose	Begroting		
	2025	2026	2027	2028	
Stand algemene reserve begin boekjaar	38.191	34.967	35.646	36.274	
Toevoegingen aan de reserve					
- Structurele versterking vermogenspositie	1.000	1.000	1.000	1.000	
Resultaat jaarrekening 2024	5.178				
<i>Totaal toevoegingen</i>	<i>6.178</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	<i>1.000</i>	
Onttrekkingen aan de reserve					
Raadsvoorstel Regiodeal 2.0		-309	-309		
Raadsvoorstel MFC Schoonoord incidentele kosten	-725				
Raadsvoorstel Realisatie Markt en Haven incidentele kosten	-200				
Restant aankopen Holwert Midden	-2.000				
Restant haalbaarheidsonderzoek MFC Schoonoord	-505				
Restant Noodfonds (sport)verenigingen)	-640				
Beleidsplan openbare verlichting	-68	-13	-63	-76	
Parkeerdek Gansehof	-67				
Incidentele subsidies windmolens	-61				
Programma Binnenstad	-345				
Look and feel sporthallen	-200				
Vorbereidingsbudget gemeentewerf en milieustraten	-150				
Overlopende budgetten 2024	-4.442				
<i>Totaal onttrekkingen</i>	<i>-9.402</i>	<i>-322</i>	<i>-372</i>	<i>-76</i>	
Stand algemene reserve eind boekjaar	34.967	35.646	36.274	37.198	

Investeringskredieten

Investeringskredieten

INVESTERINGEN 2025					
Bedragen x € 1.000					
	Jaartal afroonding	Krediet	Realisatie tm 2024	Realisatie 2025	Restant
Riolering					
Riolering; Wilgenstraat e.o. Dalen	2025	1.650	1.539	4	107
Riolering; Pompen en gemalen 2024	2025	300	-	250	50
Riolering; Pompen en gemalen 2025	2025	300	-	-	300
Riolering; Gasthuisstraat	2025	1.060	50	448	562
Riolering; vervanging en optimalisering riolering 2025	2025	2.000	-	-	2.000
Totaal riolering		5.310	1.589	702	3.019
Onderwijshuisvesting					
De Nieuwe Veste, nieuwbouw	2027	12.573	425	707	11.441
Nieuwbouw scholen Sleen	2025	197	7	-	190
Parkeerplaats en buitenruimte MFC Schoonoord	2026	1.100	-	-	1.100
MFC Schoonoord	2026	9.177	184	38	8.955
IHP, scholen Schoonoord, voorbereidingskosten nwbouw	2026	160	-	-	160
Totaal onderwijshuisvesting		23.207	616	745	21.846
Facilitair					
Vervanging inrichting Kasteel 1	2025	1.000	217	-98	881
Huisvesting A. Kramersingel 4, verv inventaris	2025	340	-	-	340
Huisvesting Kasteel 1; Licht- en geluidinstallatie	2025	160	-	-	160
Huisvesting Kasteel 1; Vervanging inrichting, vervolg	2025	155	-	117	38
Totaal facilitair		1.655	217	19	1.419
Vastgoed					
Verduurzaming gemeentelijke vastgoed 2024	2025	800	-	-	800
Verduurzaming gemeentelijke vastgoed 2025	2025	800	-	-	800
Verduurzaming maatschappelijke accommodaties	2025	2.500	-	61	2.439
		4.100	-	61	4.039
Openbare ruimte					
Project Markt en Haven	2026	5.671	457	183	5.031
Aankoop Holwert 3	2025	2.600	-	-	2.600
Vorbereidingskosten Holwert Midden	2025	200	-	-	200
Aanleg verzamelgraven begraafplaatsen	2025	240	-	-	240
Verkeersregelinstallatie Europaweg	2025	100	13	24	63
Verkeersregelinstallatie Dalerallee	2025	100	-	-	100
Vervanging openbare verlichting 2025	2025	350	-	-	350
Totaal openbare ruimte		9.261	470	207	8.234
Infrastructurele projecten					
Project N34/Klooster	2025	700	639		61
Project N34/Zuidelijke ontsluitingsweg	2025	2.725	2.681		44
Fietspad Schapendijk	2025	565	105	12	448
Integrale aanpak Monierweg	2025	302	-	5	297
Bermverharding 2024	2025	300	-	-	300
Bermverharding 2025	2025	300	-	-	300
Wegonderhoud 2024	2025	1.035	-	-	1.035
Wegonderhoud 2025	2025	1.035	-	-	1.035
Totaal infrastructurele projecten		6.962	3.425	17	3.520

INVESTERINGEN 2025					
Overige investeringen					
Kwaliteitsimpuls sport, onderbouw	2025	1.055	917	-	138
Kwaliteitsimpuls sport, toplaag	2025	780	910	-	-130
Kwaliteitsimpuls sport, ledveldverl.	2025	598	574	-	24
Kwaliteitsimpuls sport, toegankelijkheid	2025	474	563	-	-89
Kwaliteitsimpuls sport, fase 2	2025	1.173	994	-	179
Geldlening Glasvezel Zuidenveld	2025	2.900	3.163	-	-263
Totaal overige investeringen		6.980	7.121	-	-141
Tractie					
Toro GM4010S	2025	141	0	125	16
Toro GM4010S	2025	141	0	125	16
Toro GM5910	2025	141	0	125	16
Vervanging VW Crafter 69-VDT-1	2025	70	0	0	70
Vervanging VW Crafter 78-VKZ-8	2025	70	0	0	70
Vervanging VW Crafter 77-VKZ-8	2025	70	0	0	70
Houtversnipperaer Linddana 2024	2025	65	0	0	65
Hoogwerker Manitou 180ATJ 2024	2025	65	0	66	-1
VW Caddy V-221-PK	2025	35	0	0	35
Renault Trafic lang wiel dubbel gesloten V-305-RZ	2025	45	0	0	45
Mecalac 12 MXT	2025	220	0	0	220
TORO 4010	2025	98	0	0	98
Maag/veegcombinatie Schouten Panda P1806	2025	47	0	56	-9
TORO 5910	2025	141	0	125	16
Fendt 512 Vario Profi	2025	215	0	344	-129
Totaal investeringen tractie		1.564	-	966	598
Totaal		59.039	13.438	2.717	42.534

Overlopende budgetten

Overlopende budgetten

In de onderstaande tabel treft u de budgetten aan die vanuit de jaarrekening 2024 zijn meegenomen als overlopend budget naar 2025. Per onderwerp is de besteding in 2025 tot nu toe weergegeven en de prognose voor de uitgaven in heel 2025.

OVERLOPENDE BUDGETTEN 2024			
Bedragen x € 1.000			
Programma en product	Onderwerp	Overlopend 2024	Prognose besteding 2025
1. Bouwen voor de samenleving			
Bovengrondse infrastructuur	Actualisatie wegenlegger	35	35
Mobiliteit	Vorbereidingsbudget doorfietsroute Emmen Coevorden	14	14
Mobiliteit	Realiseren van tweetalige plaatsnaamborden	25	25
Mobiliteit	Ontwikkeling 2023.03 Opdracht mobiliteitsplan	10	10
Mobiliteit	Ontwikkeling 2023.05 Verkeersonderzoek Krimweg / EDS plein	29	29
Mobiliteit	Ontwikkeling 2024.02 Vorbereidingskrediet Zuidelijke Rondweg	70	70
Economische structuurversterking	Ontwikkeling 2022.02 Onderzoek locatie nieuw bedrijventerrein	43	43
Wonen- en leefomgeving	Ontwikkeling 2022.04 Volkshuisvestingsfonds	400	
Ruimtelijke ontwikkeling	Ontwikkeling 2023.07 Omgevingswet Vorbereiding omgevingsplan	111	111
Economische structuurversterking	Kosten activiteiten NAM (halfjaarapportage 2024)	40	40
Wonen- en leefomgeving	Flexwonen	482	482
2. Duurzaamheid			
Milieu	Duurzaamheid	123	65
Duurzaamheid	Ontwikkeling 2022.06 Duurzaamheid, uitvoeringsbudget	246	200
Duurzaamheid	Ontwikkeling 2023.11 Klimaatadaptatie/biodiversiteit: inhuur expertise	60	60
Duurzaamheid	Ontwikkeling 2023.12 Wijkuitvoeringsplannen, startbudget	69	69
Duurzaamheid	Ontwikkeling 2023.13 Pijler groene leefomgeving: biodiversiteit en klimaatadaptatie	60	60
Begraafplaatsen	Kosten Geohydrotisch onderzoek	30	30
Groen en landschap	Inventarisatie bomenareaal	28	28
Afvalverwijdering- en inzameling	Extra kosten ondergrondse containers	38	38
Afvalverwijdering- en inzameling	Inrichting afvalinzameling vakantieparken	16	16
Afvalverwijdering- en inzameling	Invoering nieuwe tarievenstructuur	306	306
3. Samen			
Algemene voorzieningen	Subsidie intergenerationele armoede	42	42
Crisisbeheersing	Oekraïne crisis	1.000	1.000
Kunst en cultuur	Viering 80 jaar vrijheid	32	32
Individuele voorzieningen	Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	75	50
4. Eigenheid van dorpen en wijken			
Stimuleringsfonds Dorpen en Wijken	Burgerbegroting Lootuinen	47	28

OVERLOPENDE BUDGETTEN 2024			
5. Funding voor de toekomst			
Bedrijfsvoering	VTH Backoffice	90	90
Bedrijfsvoering	Administratie begraafplaatsen	93	93
Bedrijfsvoering	Regiesysteem Sociaal Domein	140	140
Bedrijfsvoering	SamenSlimmerWerken	255	255
6. Financiën			
Algemene uitkering Gemeentefonds	Invoeringskosten Omgevingswet	251	251
Algemene uitkering Gemeentefonds	Faciliteitenbesluit opvangcentra	151	151
Algemene uitkering Gemeentefonds	Spreidingswet	31	31
Totaal		4.442	3.894

Afkortingen

Afkorting	Uitleg
ADV	Antidiscriminatie voorzieningen
AED	Automatische externe defibrillator
APPA	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene Reserve
AVA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BBZ	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
Berap	Bestuursrapportage
BIBOB	Bevordering Integriteitbeoordelingen door het Openbaar Bestuur
BIZ	Bedrijven Investeringszone
BNG	Bank voor Nederlandsche Gemeenten
BPKV	Beste Prijs KwaliteitsVerhouding
BRP	Basisregistratie Personen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
BUP	Buurt UitvoeringsPlan
BVO	Bedrijfsvoeringsorganisatie
BWS	Besluit woninggebonden subsidies
BZK	Binnenlandse Zaken
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
DOR	Digitaal opkopersregister
DPIA	Data protection impact assessment
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DSO-LV	Digitaal Stelsel Omgevingswet- Landelijke Voorziening
DU	Decentralisatie Uitkering
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ELIP	Einde Lening Inburgeringsplicht
EMU	Economische en Monetaire Unie
EZ	Economische Zaken
FAQ	Frequently asked questions
FIDO	Financiering Decentrale Overheden
FTE	Fulltime-equivalent
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeentelijke gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GI	Gecertificeerde instelling
GMSD	Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein
GR	Gemeenschappelijke regeling
GTK	Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader
HBO	Hoger beroepsonderwijs
HIC	High Impact Crimes
HOF	Wet Houdbaarheid Overheidsfinanciën
HT	Horizontaal Toezicht

Afkorting	Uitleg
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
IDO	Informatiepunt Digitale Overheid
IHP	Integraal Huisvestingsplan onderwijs
IKC	Integraal Kind Centrum
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IVP	Integraal Veiligheidsplan
KCC	Klantcontactcentrum
KVK	Kamer van Koophandel
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
KWD	Kantoor-, winkel- en dienstenafval
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LTO	Land- en Tuinbouworganisatie
LVB	Licht verstandelijke beperking
MDT	Maatschappelijke Dienst Tijd
MIP	Meerjaren investeringsplan
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MKB	Midden- en Klein Bedrijf
MOP	Meerjarig Onderhouds Programma
NEN	NEDerlandse Norm
NV	Naamloze Vennootschap
ODD	Omgevingsdienst Drenthe
Ow	Omgevingswet
OZB	Onroerendezaakbelastingen
P&C	Planning en Control
PFAS	Poly- en perfluoralkylstoffen
PGA	Persoonsgerichte aanpak
PGB	Persoonsgebonden budget
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen en drankkartons
RBT	Regionaal Bureau voor Toerisme
RES	Regionale Energiestrategie
RIB	Raads Informatiebrief
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
RVS	Regionale Veiligheidsstrategie
SAVE	Samen Veilig
S&V-cyclus	Sturing & verantwoordings-cyclus (zie ook P&C)
SE	Standaard Eenheid
SISA	Single Information Single Audit
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SMP	Soortenmanagementplan
SO	Schoonmaakondersteuning
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SPUK	Specifieke uitkering
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TBOV	Toekomstbeeld Openbaar Vervoer
TONK	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers
VBK	Vorbereidingskrediet
VE	Voorschoolse Educatie
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Afkorting	Uitleg
VO	Verkennd Onderzoek
VPB	Vennootschapsbelasting
VRD	Veiligheidsregio Drenthe
VSV	Voortijdig Schoolverlaters
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VVE	Voor en vroegschoolse educatie
VvE	Vereniging van Eigenaars
VWS	Volksgesondheid, Welzijn en Sport
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WBI	Woningbouwimpuls
WBTR	Wet bestuur en toezicht rechtspersonen
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
Wgs	Wet gemeentelijke schuldhelpverlening
WKO	Warmte- en Koude Opslag
WMMN	Welstand en Monumenten Midden Nederland
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet normering topinkomens
WO	Wetenschappelijk onderwijs
WOB	Wet openbaarheid van bestuur
WOO	Wet open overheid
WOZ	Waardering onroerende zaken
WPG	Wet Politiegegevens
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WSW	Waarborgfonds voor de Sociale Woningbouw
WVG	Wet Voorkeursrecht Gemeenten
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet werk en bijstand